

VEERKRACHT

Jaarverslag SeeYou 2023

1. Voorwoord

Confronterend. Emotioneel. En soms ontmoedigend. Op reis voor SeeYou word ik vaak geraakt door de enorme armoede, het verdriet en pijn in mensenlevens en de complexiteit van de problemen. Maar tijdens de ambassadeursreis in Rwanda had ik een volstrekt andere ervaring: feest!

Ik kan de explosie van vreugde bijna opnieuw voelen als ik naar de foto hierboven kijk. Hier zie ik wat voor mij het werk van SeeYou zo bijzonder maakt. Allereerst de blijdschap om het concrete resultaat. Twee vrouwen kunnen na jaren van blindheid dankzij een staaroperatie weer zien! Arody en Regina, familie van elkaar, hebben allebei hun eigen verdrietige verhaal. Arody verloor vijf van haar tien kinderen tijdens de genocide en Regina heeft twaalf kinderen, van wie er slechts vier nog leven. Onvoorstelbaar. En toch zag ik weer levensvreugde. Wat een veerkracht heb je dan.

Ik zie ook alles wat níet zichtbaar is op deze foto. Alle stappen achter de eenvoudige ingreep. De lokale gezondheidswerkers die in de kleinste dorpen werken. En het medisch personeel in de districtshospitalen, die getraind worden zodat ze oogproblemen tijdig herkennen.

Het was feest in de oogkliniek in Kabgayi toen het verband bij Arody en Regina werd verwijderd. De oogkliniekmedewerkers en ons SeeYou-team werden platgeknuffeld. En bij dat alles, op de achtergrond, een schilderij van Jezus die zijn vingers op de ogen van een blinde man legt. Symbolischer kan haast niet.

In 2023 vierden we onze veertigste verjaardag. Veertig jaar waarin we veel mensen – zoals Regina en Arody – weer hoop, perspectief voor de toekomst en levensvreugde mochten geven. Veertig jaar waarin wij juist van hen leerden wat veerkracht inhoudt. We zijn dankbaar voor iedereen die de afgelopen veertig jaar bijdroeg aan ons werk. Van oogoperaties en het voorkomen van blindheid in gebieden met extreme armoede tot het versterken van ondernemersvaardigheden van vrouwen met een beperking.

In dit jaarverslag lees je voor wie, hoe en waarom we in 2023 ons werk deden, en welke resultaten dat opleverde. Ik hoop dat de verhalen een glimlach achterlaten – en wie weet inspireren ze jou wel tot een veerkrachtig leven.

Dicky Nieuwenhuis.

Dicky Nieuwenhuis
Directeur SeeYou

01

Voorwoord

02

Uitgelicht

03

Missie en visie

04

Impact

05

Inclusieve oogzorg

06

Toegang tot zorg, onderwijs en werk

07

Gelijke rechten

08

SeeYou in Nederland

09

Samenwerken

10

Onze organisatie

11

Bestuur en toezicht

12

Financiën

13

Jaarrekening

14

Leren en vooruitkijken

---

3. Missie en visie

Onze drijfveer

Ieder mens is kostbaar en waardevol. Het raakt ons daarom als mensen met een beperking geen toegang hebben tot vitale voorzieningen en hun onrecht wordt aangedaan vanwege hun beperking.

Onze missie

Gelijke toegang tot (oog)zorg, onderwijs en werk voor kinderen en volwassenen met een beperking in Afrika en Azië.

Wij werken in zeven landen – Ethiopië, Rwanda, Zuid-Soedan, Soedan, Oeganda, Cambodja en Indonesië – aan preventie van blindheid, kwalitatief goede oogzorg, voedselzekerheid en laagdrempelig onderwijs voor mensen met een beperking en inclusieve gemeenschappen.

We helpen mensen met een (visuele) beperking om op te komen voor gelijke rechten en belangenvertegenwoordigers om een stem te vormen richting hun overheid. Ook in Nederland zetten we ons in voor een inclusief ontwikkelingssamenwerkingsbeleid.

Onze strategie

3 thema's

Inclusieve oogzorg

We werken aan preventie van oogziekten, aan diagnostisering en behandeling van oogaandoeningen en aan revalidatie. Dit doen we met name in de armere gebieden van Ethiopië, Rwanda en Indonesië.

Toegang tot zorg, onderwijs en werk

We willen een volwaardige plaats in de samenleving voor iedereen. En gelijke toegang tot zorg, onderwijs en werk voor mensen met een visuele of andere beperking. We zorgen ervoor dat kinderen met een beperking naar school kunnen en begeleiden hen daarna richting werk.

Gelijke rechten

We helpen en versterken mensen met een beperking, en hun belangenorganisaties, om op te komen voor hun rechten. En we dagen overheden uit om zich in te zetten voor mensen met een beperking.

7 kernelementen

We hebben één focus: mensen met een (visuele) beperking

Mensen met een beperking in Afrika en Azië behoren vrijwel altijd tot de allerarmsten. Binnen deze groep hebben we specifiek aandacht voor mensen met een visuele beperking, kinderen, meisjes en vrouwen.

We werken gelijkwaardig samen met lokale organisaties

We doen – en kunnen – ons werk niet alleen. We werken altijd samen met mensen met een beperking, de organisaties die hen vertegenwoordigen, oogklinieken en maatschappelijke organisaties die geworteld zijn in de lokale samenleving.

We delen onze kennis

Onze veertig jaar ervaring en expertise in hulp aan mensen met een – visuele – beperking delen we met andere ontwikkelingsorganisaties. We versterken partners door capaciteitsopbouw en helpen lokale en internationale organisaties met ontwikkelingen op het gebied van inclusie.

We werken vanuit Bijbelse waarden

Wij geloven dat ieder mens kostbaar en waardevol is. Deze waarden zien we terug in de Bijbel en ze vormen de basis voor ons werk. Daarom zetten wij ons in voor alle mensen met een beperking – ongeacht afkomst, religie of andere kenmerken.

We zorgen voor integer gedrag

Onze doelgroep loopt een groter risico om als niet kostbaar te worden behandeld, daarom geven we veel aandacht aan integriteit. We willen ervoor zorgen dat iedereen in onze projecten en onze organisatie veilig is.

We zien donoren als onze partners

Donateurs, bedrijven, vermogensfondsen en andere donoren zien we als medestanders in onze gezamenlijke missie: een betere kwaliteit van leven voor mensen met een beperking.

We geven 85% van de inkomsten aan projecten

We willen 85 procent van iedere euro aan projecten voor oogzorg, inclusie en voorlichting besteden. Zo krijgt iedere gedoneerde euro nóg meer impact.

Lees ook onze volledige (Engelstalige) [meerjarenstrategie](#).

Onze weg naar verandering

Als wij

- kinderen en volwassenen met een (visuele) beperking in Afrika en Azië ondersteunen met (oog)zorg, onderwijs en werk
- zorginstellingen, scholen, bedrijven en overheden meer toegankelijk maken
- mensen met een beperking, hun belangenorganisaties en hun gemeenschap aanmoedigen om op te komen voor gelijke behandeling

zullen kinderen en volwassenen met een beperking

- gezien en gehoord worden door hun familie, gemeenschap en de samenleving waar ze in leven
- betere en eerlijke toegang hebben tot vitale voorzieningen
- minder belemmeringen in hun omgeving ervaren

zodat

mensen met een (visuele) beperking in Afrika en Azië gelijkwaardig worden behandeld en een betere kwaliteit van leven ervaren.

4. Impact

Samen met u en onze lokale partners hebben we in 2023 het volgende bereikt:

Toegang tot:

Overzicht projectlanden en partnerorganisaties

Project	Land	Partner
Every Life Matters	Rwanda	The Umbrella of Organisations of Persons with Disabilities in the Fight against HIV/AIDS & for Health Promotion (UPHLS)
Every Life Matters	Ethiopië	Ethiopian Centre for Disability and Development (EDD)
EmployAble	Ethiopië	Ethiopian Centre for Disability and Development (EDD)
EmployAble	Rwanda	Umuryango Nyarwanda w'Abagore Bafite Ubumuga (ENABU)
Inclusieve Oogzorg	Rwanda	Kabgayi Eye Unit (KEU)
Inclusieve Oogzorg	Ethiopië	Grarbet Thehadiso Mahber GTM)
Digitale Toegang	Ethiopië	Ethiopian Centre for Disability and Development (ECDD) / Bartiméus
Inclusief onderwijs	Cambodja	People's Action for Inclusive Development (Pafid) / Krousar Thmey (KT)
Capacity Development Pafid	Cambodja	People's Action for Inclusive Development (Pafid)
Inclusieve dorpen	Indonesië	People's Action for Inclusive Development (Pafid) / Pusat Rehabilitasi YAKKUM (PRY)
Learning Unlocked	Indonesië	Pusat Rehabilitasi YAKKUM (PRY)
Into Business Rwanda	Rwanda	The Umbrella of Organisations of Persons with Disabilities in the Fight against HIV/AIDS & for Health Promotion (UPHLS)
MUB-project (our health, our skills, our future)	Rwanda	The Umbrella of Organisations of Persons with Disabilities in the Fight against HIV/AIDS & for Health Promotion (UPHLS) / Rwanda National Union of the Deaf (RNUD)
We are Able!	Oeganda	Light for the world Uganda
We are Able!	Zuid-Soedan	Light for the world South Sudan
We are Able!	Soedan	Action on Disability and Development (ADD)
We are Able!	Nederland	Dutch Coalition on Disability and Development (DCDD)

5. Inclusieve oogzorg

49oogscreeningen bij kinderen op scholen

2gezinnen ontvingen financiële ondersteuning voor een behandeling

6kinderen en volwassenen kregen een bril of visueel hulpmiddel

We werken aan preventie van oogziekten, aan diagnostisering en behandeling van oogaandoeningen en aan revalidatie. Dit doen we met name in de armere gebieden van Ethiopië, Rwanda en Cambodja.

UITGELICHTE RESULTATEN VAN DIT JAAR:

Cyclus van armoede doorbreken met oogzorg

Rwanda

Je zicht verliezen. Leven met een visuele beperking. De gevolgen daarvan zijn voor iedere volwassene en elk kind immens. Maar dat geldt zeker voor kinderen in Rwanda. Door een visuele beperking hebben ze beperkt toegang tot onderwijs en daardoor later minder kans op werk. Zo ontstaat in veel gevallen een cyclus van armoede en sociaal isolement.

De kwaliteit van oogzorg in de westelijke provincie van Rwanda kon verder verbeterd worden in de afgelopen jaren. In 2023 trainden we 4 oogartsen, 350 verpleegkundigen van gezondheidscentra, 450 lokale gezondheidswerkers en 450 docenten in oogzorg. Ook kon de toegang tot oogzorg sterk verbeterd worden; in de 12 ziekenhuizen ter plaatse kregen 2.458 mensen een oogoperatie en werden 12.123 mensen behandeld voor een oogontsteking.

Vanuit de westelijke provincie werden 1.236 kinderen doorverwezen naar het oogziekenhuis van onze partner *Kabgayi Eye Unit (KEU)*. Daar hielpen ze 4.476 kinderen met oogaandoeningen. Zoals 325 te vroeg geboren baby's met een netvliesafwijking of met retinoblastoom – een vorm van kanker. En een ervaren Amerikaanse oogspecialist gaf 25 kinderen een hoornvliestransplantatie.

Preventie van blind- en slechthooftheid op het platteland

Ethiopië

In grote delen van Ethiopië is gezondheidszorg slecht toegankelijk door een gebrekkige infrastructuur, een tekort aan gekwalificeerd medisch personeel en een nijpend tekort aan medicijnen. Er is een groot gebrek aan goed opgeleide oogartsen en optometristen. Zo is er per miljoen inwoners 1,4 oogarts beschikbaar. Voor datzelfde aantal inwoners hebben we in Nederland maar liefst 37,6 oogartsen.

In vier landelijke gebieden van Ethiopië komt veel blind- en slechthooftheid voor, die te voorkomen was geweest met de juiste preventieve maatregelen en oogzorg. Daarom bestaat een groot onderdeel van dit project uit voorlichtingscampagnes en oogscreeningen. De mobiele oogzorgteams trokken afgelopen jaar 158 keer het platteland in, waarbij ze in totaal 43.000 mensen screenen en 537 mensen ter plekke opereerden. Daarnaast kregen in het oogziekenhuis ruim 2.700 mensen een staar- of ooglidoperatie. In samenwerking met het Ethiopische St. Paul's Medical College nam het ziekenhuis een ervaren oogarts aan, die gecompliceerde operaties kan uitvoeren en artsen in opleiding zal begeleiden.

In actie voor schoon water

Ethiopië

Er zijn sterke verbanden tussen slechte hygiëne en trachoom, een oogziekte die veel voorkomt in Ethiopië. De ontsteking zorgt voor gezwollen oogleden en rode en tranende ogen. Als je deze ontsteking niet behandelt, kan dit leiden tot blindheid. En dat terwijl de ziekte gemakkelijk voorkomen kan worden door eenvoudige hygiënemaatregelen, zoals je handen wassen met zeep en je gezicht wassen met schoon water.

Daarom hebben we afgelopen jaar via een grote campagne, geld opgehaald voor waterpompen. Daarmee geven we mensen in Centraal-Ethiopië toegang tot schoon water en betere hygiëne, en voorkomen we blindheid bij kinderen en volwassenen. In 2024 worden er 2 waterpompen aangelegd door onze partner *Grarbet Tehadiso Mahber* (GTM).

‘Kabgayi was te ver weg en de behandeling te duur’

‘Kabgayi was te ver weg en de behandeling te duur’

‘In augustus 2023 verloor ik mijn zicht en kon ik mijn dagelijkse bezigheden nauwelijks meer uitvoeren. Mijn vader had onze zorgverzekering niet betaald, waardoor ik niet naar het ziekenhuis kon voor medische hulp. Gelukkig wist een van mijn ooms hoe belangrijk het is om oogaandoeningen vroeg te behandelen. Mijn vader besloot om onze koe te verkopen zodat ik wel hulp kreeg.

In het ziekenhuis vermoedden ze dat ik last had van een netvliesloslating. Voor behandeling zou ik naar Kabgayi Eye Unit moeten. Dat is geen optie, legde ik de zorgmedewerkers uit. Kabgayi is ver weg, die behandeling is heel duur en we hadden de opbrengst van de koe al volledig besteed aan de reis naar het ziekenhuis. Toen vertelde de maatschappelijk werker van het ziekenhuis me dat ik in aanmerking kwam voor het SeeYouFonds: zij zouden de reiskosten en behandeling betalen. Daar ben ik heel dankbaar voor, want ik bleek inderdaad een netvliesloslating te hebben. Dokter Theophile van KEU opereerde me, gaf me oogdruppels en informatie mee voor thuis. Nu herken ik mijn vader weer!’

Eric (15) uit het Nyabihu district in Rwanda

6. Toegang tot zorg, onderwijs en werk

Zjongeren in Ethiopië en Rwanda kregen vakscholing en training in sociale vaardigheden

24scholen in Cambodja ontvingen hulpmiddelen

Zouderen en mensen met een beperking in Indonesië kregen toegang tot de juiste zorg

We willen een volwaardige plaats in de samenleving voor iedereen. En gelijke toegang tot zorg, onderwijs en werk voor mensen met een visuele of andere beperking. We zorgen ervoor dat kinderen met een beperking naar school kunnen en begeleiden hen daarna richting werk.

UITGELICHTE RESULTATEN VAN DIT JAAR:

Succes van Every Life Matters krijgt aandacht

Ethiopië en Rwanda

Mensen met een beperking in Rwanda en Ethiopië ervaren allerlei barrières in de toegang tot zorg. Van vooroordelen, moeizame fysieke toegang en financiële belemmeringen tot gebrek aan kennis bij zorgmedewerkers. Daarom werken wij toe naar inclusieve en aangepaste zorg.

Onze aanpak heeft succes:

- *The Missing Billion* – een internationaal initiatief dat overheden aanspreekt op en ondersteunt bij het ontwikkelen van inclusieve gezondheidszorg – heeft Every Life Matters vermeld als ‘good practice’. Dat betekent dat dit project als voorbeeld dient voor ngo’s en donororganisaties die hun gezondheidsprojecten inclusief willen maken.
- Medewerkers van ziekenhuizen en gezondheidsafdelingen van overheden zijn positief over hoeveel ons project betekent voor de ontwikkeling van inclusieve gezondheidszorg in Ethiopië. Dat vertellen ze in [een video](#) van onze partnerorganisatie *Ethiopian Center for Disability and Development (ECDD)*. Ook mensen met een beperking vertellen daarin dankzij welke behandeling of hulpmiddelen hun leven een positieve wending kreeg.

- *EU-Cord* publiceerde een (Engelstalig) artikel over Every Life Matters: *Four factors to disability-inclusion in health projects.*

Ondersteuning voor vrouwen die seksueel geweld meemaakten

Vrouwen en meisjes met een beperking hebben drie keer zoveel risico om te maken te krijgen met seksueel geweld. Om dat te voorkomen gaven onze partners voorlichting aan zorgmedewerkers en ambtenaren. En afgelopen jaar zijn we in twee gezondheidscentra gestart met ondersteuning aan meisjes en vrouwen die slachtoffer zijn geworden van (seksueel) geweld.

'Ik weet nu waar ik wél gezien en gehoord word'

'In mijn kindertijd raakten mijn onderbenen verlamd. Daardoor kon ik niet naar school, maar ik leerde ermee leven. Met hulp van mijn familie werd ik op een handkar heen en weer gereden naar de markt, zodat ik daar een bescheiden inkomen kon verdienen met kleinschalige handel.

Tot ik op een dag een infectie kreeg aan mijn heup. De harde metalen bodem van de handkar zorgde ervoor dat de infectie steeds weer verslechterde. Mijn familie was bang om weggestuurd te worden bij de gezondheidskliniek, dus daar gingen we niet heen. Ik voelde me hulpeloos. Totdat ik via het Every Life Matters-project een rolstoel kreeg. Mijn familie en mensen op de markt zijn verbaasd als ze zien hoe gemakkelijk ik daar zelf mee kan rondrijden. We weten nu waar ik terecht kan voor toegankelijke gezondheidszorg, een plek waar ik wél gehoord en gezien word.'

Aster (35) verkeert weer in goede gezondheid en ze is in contact gebracht met een spaargroep van de plaatselijke belangenorganisatie voor mensen met een beperking.

Digitale toegang voor leerlingen met een beperking

Ethiopië

Afgelopen jaar zijn we gestart met een mooi pilotproject. Samen met Bartiméus Fonds werken we aan betere digitale toegang voor leerlingen met een visuele beperking in Ethiopië. Na een projectbezoek hebben we een probleemanalyse gemaakt en een plan van aanpak opgesteld. We selecteerden twee scholen in Addis Abeba om mee te doen aan de pilot: een basisschool en een middelbare school met respectievelijk 39 en 59 leerlingen met een visuele beperking. Met een expert van Bartiméus gaan we in 2024 docenten begeleiden zodat digitaal onderwijs ook voor kinderen met een visuele beperking toegankelijk is.

EmployAble geeft tweeduizend jongeren met een beperking een kans

Ethiopië en Rwanda

In 2023 hebben we drie meerjarige EmployAble-projecten afgerond. EmployAble werkt aan sociale inclusie van jongeren – met name vrouwen – met een beperking door vakscholing, bewustwording, campagnes voor belangenbehartiging en het creëren van banen. Zodat deze jongeren gelijkwaardig meedoen, zowel in het onderwijs als op de arbeidsmarkt.

Verdeeld over twee projecten in Rwanda en één in Ethiopië kregen 2.441 jongeren – van wie de meesten een beperking hebben – vakscholing en training in sociale vaardigheden. Dit geeft hen meer zelfvertrouwen, meer motivatie en een grotere kans op werk en sociale participatie in de samenleving. Dat blijkt ook uit de resultaten, want 73% van de deelnemers heeft een baan gevonden of is een eigen bedrijfje begonnen.

Samen met onze partners zijn we op zoek naar donoren om de volgende fase van EmployAble te ontwikkelen en te implementeren. Daarin willen we verschillende partners en belangenorganisaties samenbrengen, zodat we samen de toegang tot werk en inkomen verbeteren en zodat de onderlinge betrokkenheid groeit.

‘Als je geen geld inbrengt, heb je geen stem’

Tijdens dit project is het zelfvertrouwen van de deelnemende vrouwen enorm gegroeid. Als je hier geen geld inbrengt in een gezin heb je ook geen stem. Dat geldt zeker voor vrouwen met een beperking. Maar door dit project ontdekten ze dat zij ook iets kunnen bijdragen. Zo kwam een van de groepjes in hun bedrijfsplan – wat ze aan het eind van de training opstellen – met het idee om met klimaatverandering om te gaan door te investeren in fruitbomen, waarvan de vruchten in voedsel en levensonderhoud voorzien. Verrassend en waardevol dat ze daar over nadachten!

Gaudence Mushimiyimana, mede-oprichter en directeur van Umuryango Nyarwanda w'Abagore Bafite Ubumuga (UNABU) ofwel de Rwandese Organisatie van Vrouwen met een Beperking.

Nieuw! Learning Unlocked voor inclusieve voorschoolse educatie

Indonesië

Learning Unlocked is ons nieuwe driejarige project voor inclusief voorschools onderwijs op Midden-Java. Juist voor kinderen met een beperking is onderwijs op jonge leeftijd belangrijk. Niet alleen voor de sociale interactie, maar ook voor vroegtijdige diagnostisering en begeleiding. Onze partnerorganisatie *Pusat Rehabilitasi Yakkum* (PRY) traint ouders, docenten en begeleiders van zeven pre-schools, zodat 40 kinderen met een beperking al jong worden begeleid. Samen met de lokale universiteit heeft PRY een inclusief lespakket ontwikkeld. De docenten krijgen ondersteuning in hoe ze deze kinderen het beste les kunnen geven. En er is aandacht voor bewustwording bij en samenwerking met lokale klinieken en overheden, zodat dit project wordt gesteund in de gemeenschap.

De start van dit project is mogelijk dankzij de bijdrage van drie Nederlandse vermogensfondsen. We onderzoeken de mogelijkheden om dit concept ook in een aantal van onze andere projectlanden te ontwikkelen.

Inclusief onderwijs op 60 scholen

Cambodja

Met ons project voor inclusief onderwijs willen we kinderen met een visuele beperking op 60 basisscholen in Cambodja een gelijke kans geven om te leren. Zodat deze kinderen ook kwalitatief goed onderwijs en betere begeleiding krijgen. We richten ons zowel rechtstreeks op zorg aan leerlingen – zo deden we oogscreeningen bij 585 leerlingen en gaven we 116 slechtziende kinderen een bril – als op het trainen van leerkrachten, ouders en scholen. Afgelopen jaar kregen 170 leerkrachten een training over inclusieve onderwijsstrategieën en ontvingen 24 scholen hulpmiddelen, zoals grotere pennen en schriften met duidelijker lijnen.

We werken samen met het Cambodjaanse ministerie van Onderwijs, het Nationaal instituut voor Speciaal Onderwijs en andere non-profitorganisaties. De overheid waardeert dit project en heeft onze partners *PAfID* en *Krousar Thmey* gevraagd om een bijdrage te leveren aan het nationale Cambodjaanse beleidsplan voor inclusie en om mee te helpen bij het opleiden van docenten, die les kunnen geven aan kinderen met een beperking.

Inclusieve dorpsgroepen werken samen en kijken naar elkaar om

Indonesië

In Purworejo op Java werken we – via de organisaties *PRY* en *PAfID* – aan empowerment van mensen met een beperking. In 25 dorpen zijn dorpsgroepen opgericht waarin jongeren, kwetsbare ouderen en mensen met een beperking samen deelnemen. Deze coöperaties kweken bijvoorbeeld champignons, recyclen papier, maken bezems of produceren kroepoek wat ze vervolgens verkopen op de markt – of via een website, gemaakt door de jongere deelnemers.

Afgelopen jaar volgden 131 coöperatieleden een training om hun groep te managen. In de dorpsgroepen, die ook praktische en financiële steun krijgen van plaatselijke overheden, is samenwerken en omzien naar elkaar belangrijk. Zo krijgen mensen met een beperking technische ondersteuning, zodat ze ook kunnen meewerken. Het voeren van kippen gebeurt bijvoorbeeld met een dynamo-aangedreven apparaat. En 260 inwoners werden getraind om kwetsbare dorpsgenoten op tijd door te verwijzen naar passende zorg, waardoor 1.730 ouderen en mensen met een beperking toegang hadden tot de juiste zorg.

7. Gelijke rechten

2.000 mensen met een beperking werden bereikt door nieuwe spaargroepen

200.000 mensen hoorden via radioprogramma's over rechten voor mensen met een handicap

776 nieuwe leden sloten zich aan bij belangenorganisaties voor mensen met een beperking

We helpen en versterken mensen met een beperking, en hun belangenorganisaties, om op te komen voor hun rechten. En we dagen overheden uit om zich in te zetten voor mensen met een beperking.

UITGELICHTE RESULTATEN VAN DIT JAAR:

We Are Able! voor inclusie en voedselzekerheid

Oeganda, Soedan en Zuid-Soedan

In gebieden waar grote armoede heerst, zoals in Oost-Afrika, worden mensen met een beperking extra hard geraakt. In hun gemeenschap worden ze vaak niet gezien en bestaande voedselprogramma's zijn voor hen minder toegankelijk. Samen met het We are Able! consortium willen we mensen met een beperking weerbaarder maken én werken aan voedselzekerheid voor iedereen.

In de eerste twee jaar van We are Able! lag de nadruk op inclusie van mensen met een beperking. We hebben goede stappen gezet in bewustwording bij lokale overheden en ngo's en in de ontwikkeling van belangenorganisaties voor mensen met een beperking. Deze brede inclusie-agenda heeft een mooie basis gelegd, en – zoals ook bleek uit de tussentijdse evaluatie – is het in de tweede helft van het programma belangrijk dat we ons meer focussen op voedselzekerheid.

Shift of power

Oeganda

In Oeganda namen onze partners *Light for the World Uganda* en *NUDIPU* de lobby & advocacy over. Deze 'shift of power' is een belangrijk onderdeel en doel van het programma. Hoewel we ons gezamenlijk blijven inzetten, heeft onze partner nu de leiding over dit projectonderdeel.

- In Arua City ondersteunde de belangenorganisatie 130 vrouwen met een beperking die gendergerelateerd geweld meemaakten. En zijn er 45 maatschappelijk werkers getraind om dit geweld te herkennen en vrouwen te helpen met aangifte doen.
- 105 nieuwe spaargroepen bereikten 2.000 mensen met een beperking.
- Twee organisaties van mensen met een beperking konden geen locatie vinden voor hun activiteiten en kregen van de lokale overheid gratis twee hectare grond.

'Mijn financiële situatie is nu stabiel genoeg om in mijn basisbehoeften te kunnen voorzien. Ik ben heel dankbaar voor We are Able! Mensen met een beperking – en zeker weduwen, zoals ik – hebben te maken met veel financiële uitdagingen en dit project zet zich daarvoor in.'

Jacklin (38), weduwe met een visuele beperking

Ook tijdens oorlog in Soedan aandacht voor mensen met een beperking

In april brak er in Soedan een oorlog uit, waardoor het in grote delen van het land onveilig is. Onze partner heeft honderd mensen met een beperking helpen vluchten uit de hoofdstad Khartoum. De stafleden zelf zijn ook gevlucht naar veiligere plekken in het land. Deze oorlog heeft veel gevolgen voor de inwoners en voor de uitvoering van dit project. We kijken continu wat er nog wel gedaan kan worden voor de voedselzekerheid van mensen met een beperking in Soedan.

- Onze partnerorganisatie *Action on Disability and Development (ADD)* lobbyde actief bij andere organisaties om de rechten van mensen met een beperking in hun programma's, strategieën en noodhulp mee te nemen.
- Via radioprogramma's is aan 200.000 mensen informatie verspreid over beperkingen en de rechten van mensen met een beperking.

Grote stap in Zuid-Soedan met ratificatie VN-verdrag Handicap

In Zuid-Soedan heeft de overheid in februari het VN-verdrag Handicap geratificeerd. Een grote mijlpaal waar onze partners in Zuid-Soedan – *Light for the World South Sudan* en *CEPO* – veel voor hebben gelobbyd. Om dit te implementeren wordt er een nationaal actieplan opgesteld. Mede dankzij onze partners denken zes belangenorganisaties van mensen met een beperking daarin mee.

- Inclusiebevorderaars zorgden ervoor dat andere organisaties meer inclusief te werk gaan: zo kregen 300 mensen met een beperking driewielers om zich te kunnen verplaatsen.
- Belangenorganisaties voor mensen met een beperking kregen er 776 nieuwe leden bij. Zo worden zij gezien, krijgen ze training van inclusiebevorderaars over rechten van mensen met een beperking, en geven ze een stem aan de meest kwetsbaren.

We Are Able! is een vijfjarig project, gefinancierd door het Ministerie van Buitenlandse Zaken, waarin we ons samen met vijf andere organisaties, mensen met een beperking, hun belangenorganisaties, en met lokale overheden inzetten voor voedselzekerheid in Oeganda, Soedan en Zuid-Soedan.

Dankzij startkapitaal heeft James zijn winkel

Met We are Able! ondersteunen we mensen met een beperking om op te komen voor hun rechten, zich te verenigen en hun positie te verbeteren. Zo ook James in Zuid-Soedan; een jonge man met een fysieke beperking. Dankzij een startbedrag kon hij zijn winkeltje starten waar hij verschillende diensten aanbiedt. Mensen kunnen bij hem hun telefoon opladen – de meeste huizen hebben geen elektriciteit –, beltegoed kopen of betalingen doen via hun telefoon. James beseft dat afhankelijk zijn van één dienst niet handig is, dus verkoopt hij ook benzine voor de brommers die daar veel rondrijden. Hij heeft ambitie om door te groeien, zodat hij een 'one stop shop' wordt voor levensmiddelen, brandstof en telefonie.

We are Able! in Nederland

Vanuit het WaAI-programma werken we samen met DCDD aan het bevorderen van inclusie binnen ontwikkelingssamenwerking. Zo organiseerde DCDD *Power of Disability Inclusion*-webinars waaraan diverse Nederlandse en internationale organisaties deelnamen.

8. SeeYou in Nederland

SeeYou wil graag het verhaal van mensen met een handicap in ontwikkelingslanden delen (bewustwording), anderen bij de strijd tegen onrecht betrekken (fondsenwerving) en de politiek aanmoedigen om op te komen voor de rechten van mensen met een handicap (advocacy).

HOOGTEPUNTEN VAN ONS JUBILEUMJAAR:

Masterclass 'Veerkracht' voor ondernemers

We kijken terug op een prachtige masterclass over Veerkracht. Ruim veertig ondernemers werden geïnspireerd door ambassadeurs Jurjen van Houwelingen, Gert-Jan Segers en ondernemer Cees van Pelt. 'Je kunt kiezen of je je focust op het verlies of op de mogelijkheden', deelde Jurjen die zelf heeft ervaren hoe het leven in een korte tijd kan veranderen.

Een waardevolle, inspirerende avond in Veenendaal, waarna ook nog een aantal nieuwe ondernemers ons werk zijn gaan steunen. In 2024 komt er een nieuwe editie.

Media

- **Artikel in Trouw roept op tot inclusieve ontwikkelingshulp**

Nog geen 2% van de Nederlandse ontwikkelingshulp is inclusief voor mensen met een beperking. Dat betekent dat veel hulp voorbijgaat aan een grote groep mensen met een visuele, fysieke, verstandelijke of andere beperking. Onze ambassadeur Gert-Jan Segers en directeur Dicky Nieuwenhuis willen dat dit verandert en schreven er een opinieartikel over voor Trouw – dat zelfs in de Tweede Kamer werd geciteerd door de minister van Ontwikkelingssamenwerking.

Gehandicapten

Ontwikkelingshulp moet er ook zijn voor mensen met een beperking

Dicky Nieuwenhuis (directeur) en Gert-Jan Segers (ambassadeur) roepen op tot inclusieve ontwikkelingshulp voor mensen met een beperking. Dit is een oproep die ook in de Tweede Kamer is geciteerd door de minister van Ontwikkelingssamenwerking.

Een concreet stappenplan met een beperking. Dit is een oproep die ook in de Tweede Kamer is geciteerd door de minister van Ontwikkelingssamenwerking.

De Nederlandse ontwikkelingshulp is inclusief voor mensen met een beperking. Dit is een oproep die ook in de Tweede Kamer is geciteerd door de minister van Ontwikkelingssamenwerking.

- **In gesprek over stigma en armoede op Groot Nieuws Radio**

'Blinde en slechtziende mensen in landen zoals Rwanda worden letterlijk niet gezien', zo vertelde directeur Dicky Nieuwenhuis op Groot Nieuws Radio. Naar aanleiding van ons veertigjarig jubileum ging ze in gesprek met radiomaker Ronald Koops over stigma's rondom het hebben van een beperking, de diepe armoede die een beperking vaak tot gevolg heeft en het werk dat SeeYou al 40 jaar doet om slechtziendheid en blindheid te voorkomen.

Ambassadeursreis naar Rwanda

Ambassadeurs Jurjen van Houwelingen, Gert-Jan en Rianne Segers reisden met SeeYou-collega's Dicky en Micha en journalist Jilke Tanis naar Rwanda. De focus van de reis was: wat kunnen wij leren van de veerkracht van Rwanda – een land dat getekend is door de genocide van 1994 – en van mensen met een beperking, die in basis dezelfde uitdagingen hebben als in Nederland, maar in een volstrekt andere context. Een reis met prachtige gesprekken, vrolijke momenten en hartverscheurende verhalen. Onze ambassadeurs zetten hun ervaringen nu in voor bijdragen aan onze events, publicaties en campagnes.

Betrokken ambassadeurs en vrijwilligers

2023 was een jaar waarin onze vrijwilligers en ambassadeurs erg actief waren!

- Berdine Zwanepol startte als nieuwe ambassadeur. Ze deelt als influencer op een positieve wijze verhalen met haar volgers over het leven met een beperking en ze zette zich online enorm voor ons in.
- Vrijwilliger Angelien raakte een aantal jaar geleden zelf slechtziend, waardoor ze moest stoppen met haar werk in het onderwijs. Ze toonde veerkracht en keek naar wat ze nog wél kon. Nu vertaalt ze prentenboeken naar braille, waarvan we er dit jaar 12 mochten uitdelen in onze projecten.
- Gert-Jan Segers besteedde bij zijn afscheid als fractievoorzitter van de ChristenUnie aandacht aan SeeYou en vroeg om giften voor onze stichting.

Sportieve acties

- **Zevenhevelennacht**

Fanatieke hardlopers hielden een sponsoractie tijdens de Zevenhevelennacht. Ambassadeur Jurjen van Houwelingen en directeur Dicky Nieuwenhuis liepen zelfs in duuloop. Met elkaar haalden ze bijna € 6.000,- op voor ons werk.

- **Fietsactie**

Op zaterdag 1 juli fietste team See You Soon van Hoek van Holland naar Den Helder om geld in te zamelen voor ons oogzorgproject in Rwanda. De 16 fietsers legden op deze regenachtige dag een tocht af van zo'n 150 kilometer en haalden daarmee € 7.085 op!

‘Elk bedrag dat ik ophaal, reken ik om in staaroperaties’

“Ik ben – met tussenpozen – al SeeYou-vrijwilliger sinds 2004. In dat jaar overleed mijn dochter en daarna wilde ik mijn ervaring inzetten voor een goed doel. Gedurende 18 jaar ziekte moest ze fysiek steeds meer inleveren. Maar pas toen ze haar zicht kwijtraakte, zag ik voor het eerst tranen bij haar. Als ik door mijn inzet voor SeeYou eraan kan bijdragen dat ergens op de wereld een kind niet blind wordt, dan weet ik dat mijn dochter blij met me zou zijn.

Als vrijwilliger doe ik van alles: van de verkoop van spullen op een braderie tot het organiseren van zangdagen en het dirigeren van koren. Zingen is – net als voor veel blinde mensen – echt een hobby en dirigeren doe ik al sinds mijn 25ste. Ik hoef daar geen geld voor, maar als ik toch een vergoeding krijg, gaat dat naar SeeYou. En elk bedrag dat ik ophaal, reken ik om in aantal staaroperaties. Door de jaren heen zijn dat al heel wat operaties!”

Nellie de Visser, vrijwilliger bij SeeYou

9. Samenwerken

Samen bereiken we meer

In al onze projecten gaan we een partnerschap aan met lokale organisaties. Door gelijkwaardigheid, waardering voor elkaars werk en het delen van kennis en expertise hebben we samen meer impact. Onze partners kennen de situatie, gemeenschap en cultuur en hebben de benodigde specifieke expertise over (oog)zorg, onderwijs of werk. Afhankelijk van het project werken we ook samen met lokale scholen, kerken of bedrijven.

We vinden het belangrijk dat onze drie thema's – inclusieve oogzorg, toegang tot zorg, onderwijs en werk en gelijke rechten – steeds vaker samenkomen in onze projecten. Dat vraagt om onderlinge samenwerking van de verschillende lokale partners, die elk bijdragen vanuit hun eigen kennis en vakgebied. Zo werken we in ons nieuwe MUB-project in Rwanda samen met verschillende belangenorganisaties aan beter inkomen en betere gezondheid van mensen met een beperking.

“Ons partnerschap met SeeYou omvatte veel meer dan het ontvangen van financiën. We konden uitdagingen delen en samen sparren over de aanpak, waardoor deze samenwerking ons team echt motiveerde. We zijn heel blij met het vertrouwen van SeeYou. Ga alsjeblieft door met jullie werk voor een inclusievere wereld, want dat verandert levens van de meest gemarginaliseerde en kansloze mensen.

Gaudence Mushimiyimana, mede-oprichter en directeur van Umuryango Nyarwanda w'Abagore Bafite Ubumuga (UNABU) ofwel de Rwandese Organisatie van Vrouwen met een Beperking.

Verbinding van organisaties creëert meer impact

We verbinden kennis en expertise van Nederlandse organisaties aan die van onze partners in projectlanden. Bijvoorbeeld in onze samenwerking met ZOA en *Woord en Daad*. Daarnaast verstevigen we de samenwerking met organisaties die specifieke expertise hebben over (visuele) beperkingen, zoals *Bartiméus Fonds*, *Leprazending* en *CBM Global*.

Zo is er afgelopen jaar een pilotproject gestart waarin we de expertise van *Bartiméus* – een zorgorganisatie in Nederland voor mensen met een visuele beperking – over digitale toegankelijkheid hebben gekoppeld aan onze partners in Ethiopië, die aan inclusief onderwijs werken. Dit soort samenwerkingen willen we verder ontwikkelen en stimuleren, zodat onze projecten een nog bredere impact hebben.

Partners ontwikkelden samen nieuwe projectfase

Eind oktober kwamen onze partners *UPHLS* uit Rwanda en *ECDD* uit Ethiopië op bezoek. Samen hebben we de volgende projectfase van Every Life Matters ontwikkeld, wat de partners uiteindelijk zelf presenteerden aan het SeeYou-team.

We bespraken aanbevelingen uit de evaluatie, keken welke daarvan realiseerbaar zijn en hielden sessies over ons SeeYou-beleid en -strategie. En Dr. Wim van Brakel, medisch directeur van de *Leprastichting*, gaf een inhoudelijke leersessie over stigma; wat doet dit met mensen met een beperking en hoe kunnen we dat verminderen? Want een stigmavrije omgeving waarin mensen met een beperking – en vooral vrouwen en kinderen – zonder schroom toegankelijke gezondheidscentra bezoeken als dat nodig is, dát is ons doel. De uitvoering daarvan heeft in elk land een net wat andere focus. Zo gaan we in Rwanda meer inzetten op moeder- en kindzorg, richten we ons in Ethiopië op seksuele gezondheid en de opvang van vrouwen die (seksueel) geweld meemaakten en focussen we ons in Indonesië op mensen met mentale problemen.

Nieuwe samenwerking met CBM Global

In 2023 tekenden we een overeenkomst met [CBM Global](#), een internationale organisatie die zich net als SeeYou sterk maakt voor toegang tot oogzorg en voor inclusie van mensen met een beperking. *CBM Global* heeft waardevolle expertise in huis, die SeeYou inzet om de kwaliteit van haar werk te verbeteren, bijvoorbeeld in de evaluatie van het oogzorgprogramma. Daarnaast hebben we eerste stappen gezet voor gezamenlijke fondsenwerving.

“Ik ben heel enthousiast over deze samenwerking met SeeYou. We hebben dezelfde waarden en een gedeelde toewijding om belangenorganisaties te ondersteunen en zo bij te dragen aan de *shift of power*. Ik kijk uit naar alle mogelijkheden die onze nieuwe samenwerking biedt.”

David Bainbridge, Directeur CBM Global Disability Inclusion

Netwerken

We delen onze kennis met verschillende organisaties én blijven zelf ook leren over inclusie, oogzorg, bedrijfsvoering en fondsenwerving. Dat doen we binnen verschillende netwerken en brancheverenigingen. We kiezen bewust voor een aantal netwerken en platforms waarin we zinvol en betrokken participeren.

Partos

Branchevereniging die meer dan 100 Nederlandse organisaties voor ontwikkelingssamenwerking en humanitaire hulp verenigt.

Prisma

Vereniging die focust op de rol van christelijke organisaties in internationale ontwikkelingssamenwerking.

Dutch Coalition on Disability and Development (DCDD)

Het belangrijkste Nederlands netwerk voor inclusie en belangenbehartiging van mensen met een beperking in ontwikkelingslanden. Door een gezamenlijke agenda met andere deelnemers creëren we een sterke lobby richting de Nederlandse overheid.

EU-Cord

Europees netwerk dat zich richt op samenwerking en beleidsbeïnvloeding in internationale samenwerking. Binnen dit netwerk hebben wij specifieke aandacht voor lobby en advocacy en institutionele fondswerving.

International Disability and Development Consortium (IDDC)

Internationaal platform voor stakeholders op het terrein van beperking en inclusie. Door ons lidmaatschap zijn we nog beter op de hoogte van de internationale inclusie-ontwikkelingen.

10. Onze organisatie

Interne ontwikkelingen

Afgelopen jaar hebben we intern mooie stappen gezet om onze teams anders in te delen. Waar voorheen de ondersteuning van onze partners door het programmateam was gescheiden van de fondswerving en financiën voor deze projecten, gaan we nu werken in multidisciplinaire teams. Voor het WeareAble!-programma doen we dit al sinds 2021 en dat bevalt goed. We brengen de collega's met inhoudelijke expertise en de mensen die bezig zijn met de werving en financiële controle van onze vijf kernprogramma's bij elkaar in teams. Zo kunnen we efficiënter werken én krachtiger functioneren richting onze partners en donoren.

Ons team

Ons team bestond in 2023 met gemiddeld 12,75 fte uit 21 medewerkers in loondienst. Vanwege (langdurig) ziekteverlof en de zeer krappe arbeidsmarkt, waardoor vacatures in het team fondsenwerving en communicatie moeilijk in te vullen bleken, hebben we ons team tijdelijk aangevuld met 5 zzp'ers. Daarnaast werden we zoals elk jaar ondersteund door enthousiaste vrijwilligers en stagiaires.

Het ziektepercentage van 21,23% bestaat vrijwel geheel uit lang en extralang verzuim. Gedurende het jaar hebben we afscheid moeten nemen van drie langdurig zieke collega's, daardoor daalde dit percentage aan het eind van het jaar fors. Zo lijkt een langdurige periode van hoog ziekteverzuim – hoofdzakelijk gerelateerd aan Covid – achter de rug.

Onze personeelsvertegenwoordiging heeft in 2023 vier gesprekken gevoerd met de directeur. Dit ging onder andere over de opzet en uitkomst van het medewerkerstevredenheidsonderzoek, het jaarplan en de begroting. Het jaarlijkse medewerkerstevredenheidsonderzoek liet – net als de drie voorgaande jaren – een stijgende lijn zien. Medewerkers scoorden op vrijwel alle gebieden 'tevreden' tot 'zeer tevreden'. De uitkomst van het onderzoek is onder leiding van de personeelsvertegenwoordiging met het volledige team besproken.

Met ons team bezochten we MuZIEum in Nijmegen. Een museum waar je kunt beleven hoe het is om blind of slechtziend te zijn. Een leuke, maar ook intense en leerzame ervaring, omdat we ons even konden verplaatsen in het leven van mensen met een visuele beperking.

‘SeeYou’s focus op inclusie sprak mij direct aan’

“Als kind woonde ik in Sri Lanka en Cambodja. Daar zag ik op straat dagelijks ongelijkheid om me heen. Dat raakte me toen al en nu nog steeds. Als ik een kind zie bedelen op straat dan breekt mijn hart. Voor mij is omkijken naar mensen die buiten de boot vallen echt belangrijk. Dus SeeYou’s focus op inclusie sprak mij direct aan. Ik vind het heel mooi dat SeeYou mensen helpt met – voor ons Nederlanders – simpele dingen, zoals een bril, een oogoperatie of medicijnen. Projecten van SeeYou geven mensen een betere toekomst, meer eigenwaarde en zelfstandigheid. Dat zag ik in Oeganda bij een van de self-help groups van het WeAreAble!-programma. Vrouwen die samen sparen om te investeren in een landbouwmiddel. Dat klinkt simpel, maar het verandert hun levens!”

Julia Jaspers Fajfer, is in 2023 bij SeeYou begonnen als Project Assistant. Een jaar waarin ze een project in Oeganda bezocht, genoot van contact met onze partners uit projectlanden en – zoals ze zelf zegt – heel veel leerde.

Kwaliteit

Dankzij eerdere investeringen in het verbeteren van werkprocessen en managementinformatie hebben we nu goed grip op de voortgang van zowel de financiële als inhoudelijke resultaten. In 2023 hebben we een aantal grote evaluaties uitgevoerd van meerjarenprojecten zoals EmployAble en Every Life Matters.

Onderzoek onder donateurs en partners

Christelijk Charitatief Peil (CCP) hield een onderzoek naar het geefgedrag van christenen en de naamsbekendheid van goede doelen. Hoewel hieruit bleek dat onze naamsbekendheid is gedaald, werden we wel beoordeeld met een 8,3 – het hoogste cijfer van alle deelnemende organisaties. Mensen die ons kennen, omschreven ons als ‘verbindend’ en ‘effectief’. Daarnaast hebben we eind 2023 een donateursonderzoek gehouden bij onze eigen achterban, waarvan de resultaten nog niet bekend zijn.

Tijdens projectbezoeken is de samenwerking altijd een gespreksonderwerp. Afgelopen jaar hebben we daaraan extra aandacht besteed door de uitkomsten van onze online vragenlijst over samenwerking uit 2022 met onze partners te bespreken. In deze gesprekken gaven ze aan positief te zijn over de begeleiding bij de projectuitvoer. Zo adviseerden we de partner *UPHLS* over de ontwikkeling van hun meerjarenstrategie, passen we de Shift of Power toe in het WeareAble!-programma en versterken we de leiderschapsrol van onze partners in ons nieuwe MUB-project.

Kwaliteitsmanagement

Ons kwaliteitsmanagementsysteem is ingericht volgens de principes van ISO 9001 en de sectorspecifieke ISO-norm Partos 9001. In 2021 werd het ISO/Partos-certificaat voor drie jaar verlengd. De externe voortgangsaudit in 2023 verliep positief. Het leverde alleen een aantal kleine aandachtspunten op, wat betekent dat we alles goed op orde hebben.

Drie keurmerken

Door keurmerken en certificeringen weten donateurs zeker dat wij bijdragen aan een betere wereld, zorgvuldig omgaan met elke euro, verantwoording afleggen en ons onafhankelijk laten controleren.

- *CBF-Erkend Goed Doel*

Als CBF Erkend Goed Doel voldoen we aan strenge kwaliteitseisen die worden gecontroleerd door toezichthouder CBF. Dit keurmerk werd in 2022 voor een periode van drie jaar verlengd.

- *ANBI*

Door de Belastingdienst zijn we aangemerkt als ANBI-instelling. Dat heeft als gevolg dat giften aan de stichting aftrekbaar zijn voor de Inkomstenbelasting.

- *ISO 9001 en Partos 9001*

Onze stichting is ISO 9001 en Partos 9001 gecertificeerd. Deze certificering betreft de interne en externe processen die regelmatig worden getoetst en bijgesteld.

Klachten

We hebben in 2023 drie klachten geregistreerd. Een klacht betrof de hoogte van het bedrag voor staaroperaties, wat we konden uitleggen aan de hand van ons beleid. Van een strategische samenwerkingspartner in Nederland kregen we een signaal dat de samenwerking onvoldoende resultaat opleverde. We hebben dit met elkaar besproken, de onderlinge verwachtingen uitgesproken en naar een realistisch niveau bijgesteld. Tenslotte was er een klacht vanuit lokale partnerorganisaties, die zich binnen een consortium niet gehoord voelden. Als consortiumpartners pakken we dit samen op en hebben we een klachtenprocedure in werking gezet, wat start met het luisteren naar de lokale partners. Deze procedure is nog niet afgerond vanwege de burgeroorlog die kort hierna uitbrak.

“Geweldig dat SeeYou verbinding maakt met een groep mensen die zonder reden niet als volwaardig wordt gezien, en zich met zuivere motieven en weinig middelen zo goed inzet!”

Een van onze SeeYou-donateurs

Integriteit

Integriteit staat bij ons hoog op de agenda. Uit ervaring – en uit talloze onderzoeken – weten we dat mensen met een beperking een aanzienlijk hoger risico lopen op misbruik. Om dat te voorkomen zijn veiligheid, een open, lerende cultuur én stevig integriteitsbeleid cruciaal.

Omdat we rechtstreeks met lokale partnerorganisaties in Afrika en Azië samenwerken, dragen we ook bij onze partners zorg voor een goed integriteitsbeleid en safeguarding van degenen die wij met ons werk ondersteunen. Het onderscheid tussen onze directe en indirecte verantwoordelijkheid richting stakeholders en onze doelgroep en welk integer handelen we van onszelf en onze partners vragen, hebben we vastgelegd in ons integriteitsbeleid.

De inhoud van ons integriteitsbeleid:

- integriteitsstatement
- gedragscode
- preventiebeleid
- meldcode
- verwijzingen naar onderliggende regelingen: transparantie & anti-corruptiebeleid, regeling vertrouwenspersonen, klokkenluidersregeling en klachtenregeling

Intern en met partners leren over integer handelen

Als onderdeel van onze preventieve maatregelen houden we intern continu het gesprek gaande over het belang van integer handelen en concrete morele dilemma's. Zo bespraken we in 2023 als team een aantal cases waaruit we lessen konden leren.

Partnerorganisaties moeten aantonen dat ze actief integriteitsbeleid voeren, en ondertekenen uitgangspunten met betrekking tot integriteit in contracten. Tijdens de diverse contactmomenten met partnerorganisaties en tijdens werkbezoeken staat het onderwerp integriteit altijd op de agenda. We vragen onze partnerorganisaties naar hun integriteitsbeleid (ook wel: safeguarding) en hoe zij dit uitvoeren en waar ze tegenaan lopen. In de samenwerking met de partners bespreken we hoe er aandacht is voor integriteit in de praktijk. We vragen of medewerkers hierover training hebben gehad en of de doelgroepen weten hoe ze een voorval kunnen indienen. We merken dat partners ons tijdens projectbezoeken en besprekingen informeren over gedrag dat wel en niet wenselijk is.

Gedragscode

Al onze medewerkers en vrijwilligers hebben onze gedragscode ondertekend. Deze is gebaseerd op onze kernwaarden – ieder mens is kostbaar, er is plaats voor iedereen, naastenliefde en gerechtigheid – en vormt de basis voor al ons handelen. Daarnaast onderschrijven we de [Partos Gedragscode uit 2019](#) met richtlijnen over samenwerking met maatschappelijke organisaties in projectlanden, de inrichting van een professionele organisatie en afspraken rond communicatie en fondsenwerving.

We beseffen goed dat we altijd werken met financiële middelen die ons door anderen – donateurs, fondsen, stichtingen – worden toevertrouwd. Daarom volgen we richtlijnen, zoals verwoord in ons [Transparantie & Anti-corruptiebeleid](#), om het risico op misbruik van deze middelen te minimaliseren.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO)

Onze MVO-beleidsverklaring heeft drie uitgangspunten:

- *Eerlijk en oprecht werken*
In de voorgaande paragrafen Kwaliteit en Integriteit is beschreven hoe we dat vormgeven.
- *Respect voor onze stakeholder, ons werk en onze organisatie*

Naast regelmatige tevredenheidsonderzoeken worden de diverse belanghebbenden geraadpleegd bij strategische beslissingen. Daarbij gaat het om vrijwilligers, ambassadeurs, familie van de oprichters, betrokken donoren, vertegenwoordigers van vermogensfondsen en strategische partners in onze projectlanden en in Nederland.

- *Respect voor milieu en de maatschappij*

We maken ons sterk voor de bescherming van het milieu en willen zuinig omgaan met natuurlijke hulpbronnen. Daarom kiezen we voor CO₂-compensatie van onze vliegreizen via het programma 'Climate Stewards' van stichting *A Rocha*. Thuiswerken is inmiddels helemaal ingeburgerd. Ons uitgangspunt is dat medewerkers 50% op kantoor en 50% vanuit huis werken. Daarnaast is ons kantoor een dag per week gesloten, en verwarmen we ons pand op een bewuste manier. Zo zorgen we voor minder energieverbruik op kantoor en een lagere CO₂-uitstoot van woon-werkverkeer.

Risicomanagement

Ons werk brengt risico's en onzekerheden met zich mee. Met ons risicomanagement voorkomen we dat risico's werkelijkheid worden en beperken we de eventuele impact. Met een driemaandelijke risicoanalyse van het managementteam en gedegen beleid over projectbestedingen, rapportage, controle en integriteit, werken we aan gestructureerde risicobeheersing.

Voor de komende jaren zien we vijf belangrijke risico's.

1. Onzekere externe omstandigheden vanwege conflicten en onrust

Kans: groot

Mogelijke impact: groot

Als SeeYou werken we in diverse landen waar de politieke omgeving fragiel is, en conflicten plotseling kunnen opblazen. Zo belandde Soedan in 2023 in een burgeroorlog, wat direct gevolgen had voor onze lokale partners en de uitvoering van het programma. Mensen met een beperking worden altijd hard geraakt in situaties van oorlog en conflict, doordat zorg, onderwijs en werk voor hen nóg ontoegankelijker worden.

Onze maatregelen:

- Blijven investeren in projecten voor economische zelfstandigheid en voedselzekerheid;
- Aandacht vragen van overheden om (nood)hulp inclusief te maken voor mensen met een beperking;
- Extra noodhulpcampagnes inzetten waar nodig.

2. Stijgende kosten als gevolg van inflatie

Kans: groot

Mogelijke impact: groot

Zowel internationaal als in Nederland stijgen de kosten. Dit beïnvloedt zowel de uitvoering van onze projecten, als de uitvoering in Nederland: er kan minder tegen dezelfde kosten.

Onze maatregelen:

- Nog kritischer dan voorheen kijken naar wat écht nodig is voor wat betreft onze organisatiekosten, zoals het beperken van de inzet van zzp'ers, en het afslanken van de organisatie voor zover mogelijk;
- Met partners in de projectlanden in gesprek over prioriteiten in de projectuitvoering;
- Onderzoek naar mogelijkheden om kosten terug te dringen door samenwerking met collega-organisaties.

3. Beperkte teamcapaciteit

Kans: groot

Mogelijke impact: groot

Door krapte in de Nederlandse arbeidsmarkt is het lastiger om gekwalificeerde staf te vinden. Gevolgen van corona – zoals long-covid – kunnen zorgen voor een relatief hoog ziekteverzuim.

Onze maatregelen:

- Het werk zo effectief mogelijk organiseren in multidisciplinaire teams;
- Aandacht voor preventie van uitval, en goede begeleiding van collega's die met ziekteverlof zijn;
- Voortdurend aandacht voor aantrekkelijke werkomgeving en werkplezier.

4. Verlies van inkomsten

Kans: middelgroot

Mogelijke impact: groot

De huidige inflatie, gestegen energiekosten en onzekerheid in de wereld leiden tot voorzichtigheid bij onze donateurs.

Onze maatregelen:

- Inkomstenontwikkeling nauwgezet monitoren en investeren in het aantrekken van nieuwe donateurs;
- Relatiebeheer focussen op doelgroepen waarmee we een sterke verbinding hebben;
- Scherpe keuzes maken in wat we wel en niet doen, en waar nodig koers wijzigen, zoals de gewijzigde focus in fondsenwerving;
- Uitgaven uitsluitend toekennen als inkomsten gegarandeerd zijn.

5. Integriteitsschending en fraude

Kans: middelgroot

Mogelijke impact: groot

In een tijd waarin (seksueel) grensoverschrijdend gedrag volop in het nieuws is, zijn ook wij ons ervan bewust dat dit risico in alle bedrijven en organisaties aanwezig is. En dat juist onze doelgroep hier extra kwetsbaar voor is. Mogelijke integriteitsschending levert niet alleen grote imagoschade op, maar vooral blijvende schade in iemands leven.

Onze maatregelen:

- Stevig integriteitsbeleid;
- Blijvend intern in gesprek gaan over integriteit binnen onze organisatie en partnerorganisaties;
- Interne processen gericht op het voorkomen van fraude, die zowel intern als extern worden gecontroleerd.

11. Bestuur en toezicht

Verandering van bestuursmodel

In 2023 hebben we ons model voor besturen en toezichthouden gewijzigd. In de laatste bestuursvergadering van 2023 – op 13 december 2023 – maakte het bestuur de overstap naar een raad van toezicht, en zijn de bestuurlijke taken overgedragen aan de directeur-bestuurder. Alle nieuwe rollen en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in de statuten en in een nieuw reglement voor het bestuur en de raad van toezicht. Met deze stap sluiten we beter aan bij het toezichthoudersmodel dat gebruikelijk is in de goede-doelensector.

Bezoldiging directeur-bestuurder

De raad van toezicht heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere beloningscomponenten vastgesteld. Dit beleid wordt periodiek geactualiseerd. Hierbij volgen we de *Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties* zoals opgesteld door brancheorganisatie Goede Doelen Nederland. De raad van toezicht heeft voor onze directeur Dicky Nieuwenhuis een zogenaamde BSD-score van 380 punten gewogen met een maximaal jaarinkomen van € 120.741 Haar werkelijke jaarinkomen – inclusief vakantiegeld, eindejaarsuitkering en pensioenbijdrage – bedroeg in 2023: € 108.795.

Daarmee bleven het jaarinkomen, de belaste vergoedingen en bijtellingen, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn, ruim binnen de in de Regeling opgenomen maximumnorm. In de jaarrekening worden onder ‘toelichting op de staat van baten en lasten’ de hoogte en samenstelling van de bezoldiging verder uitgesplitst.

Onze raad van toezicht

De raad van toezicht bewaakt de missie en identiteit van onze organisatie, en houdt toezicht op de directeur-bestuurder, het beleid en de plannen van SeeYou. Leden van de raad van toezicht ontvangen voor hun werk geen financiële vergoeding. Wel kunnen zij kosten declareren die zij hebben gemaakt om hun werk als lid van de raad van toezicht uit te voeren.

Leden van de raad van toezicht

Naam & functie	(Neven)functies	Lid sinds	Herbenoembaar	Aftredend
Sander van Bellen, voorzitter	Chief Financial and Risk Officer bij a.s.r. Inkomen	2018	n.v.t.	2026
Erik Werkman, vice-voorzitter	Coach, trusted advisor	2021	2025-2027	2029
Annet Lukkien, lid	Manager Partnerships Dorcas, Consultant Inclusion Matters	2018	n.v.t.	2026
Job de Wit, lid	Teamleider ARAG, unit Vastgoed	2019	2023-2025	2027
Marlies van der Kroft, lid	Disability and Development Consultant	2022	2026-2028	2030

Na zes jaar toezichthouderschap nam Stephan Bol in december 2023 afscheid. We zijn dankbaar voor zijn inzet in de afgelopen jaren. De vacature wordt niet opgevuld, omdat de nieuwe raad van toezicht de huidige samenstelling passend vindt bij de nieuwe organisatie-inrichting.

‘De projecten hebben écht impact op mensenlevens’

“Door mijn betrokkenheid bij SeeYou, ontdekte ik dat de kwetsbaarste mensen de meeste hulp nodig hebben. Daar zorgt SeeYou voor; de projecten hebben écht impact op mensenlevens. En dat vanuit een gelijkwaardige samenwerking met partnerorganisaties in de projectlanden. Ik vind het gaaf om daaraan een klein steentje bij te dragen.

Afgelopen jaar is ons bestuur formeel omgezet naar raad van toezicht (rvt), maar qua werkzaamheden verandert dat weinig. We houden toezicht en geven – gevraagd en ongevraagd – advies. Zo spreek ik maandelijks met Dicky om te sparren over strategische samenwerking met partners, de personele en financiële ontwikkelingen en belangrijke mijlpalen in de programma’s.

Vooruitkijkend zie ik vanwege de inflatie wel uitdagingen, maar daarnaast vooral kansen op het gebied van samenwerking. Zo geloof ik dat we van elke euro die we van donateurs ontvangen, tien euro zouden kunnen maken als we meer samenwerken met vermogensfondsen en de overheid. En ik zie veel potentie in het samenwerken met andere christelijke Nederlandse organisaties, want samen kunnen we nog meer bereiken.”

Sander van Bellen, voorzitter Raad van Toezicht

Vergaderingen en besluitvorming 2023

De raad van toezicht vergaderde in 2023 vijf keer. Dit betrof vier reguliere vergaderingen en één strategiesessie over de impact van onze programma's en strategische samenwerking met andere hulporganisaties.

De volgende besluiten werden genomen:

- goedkeuring van jaarverslag en jaarrekening 2022;
- goedkeuring jaarplan en begroting 2024;
- vaststelling nieuwe statuten en reglementen bestuur en raad van toezicht SeeYou.

Evaluatie eigen functioneren raad van toezicht

De raad van toezicht evalueert jaarlijks haar eigen functioneren. In 2023 concludeerden de toezichthouders dat de rolverdeling tussen bestuur en toezicht goed functioneert. Als aandachtspunt werd vastgesteld dat meer inzicht in de strategische keuzes met betrekking tot fondsenwerving en programma's gewenst is om de toezichthoudende rol goed te kunnen vervullen. Daarnaast heeft de voortgang van het zoeken naar een samenwerkingspartner voor SeeYou op de lange termijn prioriteit.

12. Financiën

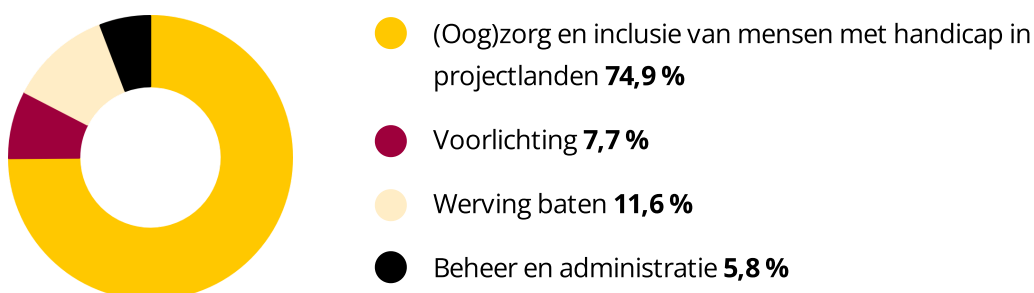
Jaarcijfers 2023

Dankzij de bijdragen van fondsen, overheden en donateurs konden wij ook in 2023 verschil maken in duizenden mensenlevens. Hieronder geven we een toelichting op de hoofdpunten en belangrijkste resultaten van ons financieel beleid.

In 2023 besteedden we 83% van onze baten aan onze doelstelling. Dat betekent dat we ruim 2,9 miljoen euro besteedden ten bate van onze projecten voor oogzorg en inclusie in de projectlanden. Van de totale kosten kon 3,2 miljoen (82,5%) worden besteed aan onze doelstelling, waarbij een deel van de bestedingen werd gefinancierd uit onze reserves.

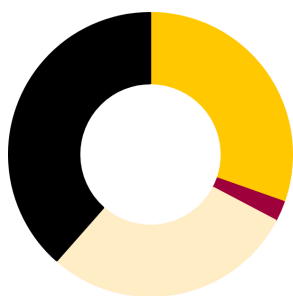
De totale bestedingen en lasten in 2023 in waren totaal **€ NaN** Deze uitgaven zijn als volgt te verdelen:

Besteding en lasten

In 2023 werd door SeeYou in totaal een bedrag van **€ NaN** ontvangen. Deze opbrengst is ontvangen uit de volgende bronnen:

Baten

● Baten van particulieren **30,4 %**

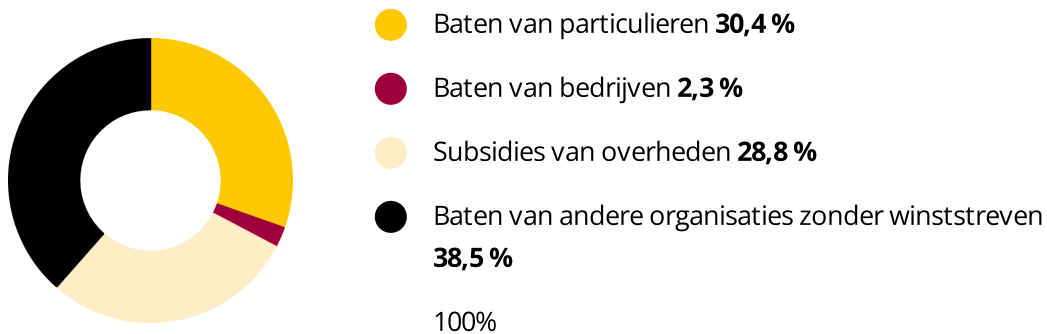
● Baten van bedrijven **2,3 %**

● Subsidies van overheden **28,8 %**

● Baten van andere organisaties zonder winststreven
38,5 %

100%

Baten

Baten

We ontvingen in 2023 in totaal € 3.840.148, wat bijna evenveel is als in 2022. We zijn erg blij met dit resultaat, zeker omdat 2023 een onrustig jaar was op het gebied van fondsenwerving. Internationale crises, zoals de oorlog in Oekraïne, inflatie en hogere kosten hadden invloed op het geefgedrag van donateurs. Daarnaast speelde de afschaffing van de acceptgiro een rol. En een aantal vermogensfondsen was terughoudend met het doen van nieuwe toezeggingen vanwege nieuwe belastingwetgeving. Daarom zijn we dankbaar dat we de totale baten op een vergelijkbaar niveau hebben weten te houden.

Baten van particulieren

De baten van particulieren waren per saldo hoger dan begroot – en ook hoger dan in 2022. Dit heeft te maken met een legaat van € 359.000 dat we eind 2023 ontvingen. Dit legaat, bestemd voor oogzorg, zal in de komende jaren worden besteed. Los van het legaat zagen we een achteruitgang in de inkomsten van particulieren, maar een duidelijke groei van inkomsten van bedrijven. Daarom zullen we vanaf 2024 meer investeren in de relatie met bedrijven, en bescheidener inzetten op werving onder particulieren. Zo kunnen we tegen minder kosten, meer middelen inzetten voor onze projecten.

Subsidies van overheden

Onder subsidies van overheden valt het We are Able!-programma. De bestedingen voor dit programma in Oeganda, Soedan en Zuid-Soedan kwamen op 92% van de begroting. De opbrengsten zijn hieraan gekoppeld. Door de oorlog in Soedan moet onze partner *ADD* het programma uitvoeren onder moeilijke en soms gevaarlijke omstandigheden. Dat is niet volledig gelukt, waardoor het bestedingsniveau is achtergebleven.

Baten van organisaties zonder winststreven

De baten van andere organisaties zonder winststreven bleven licht onder de begroting, en daalden ten opzichte van 2022, mede doordat in 2023 een aantal projecten en bijbehorende financiering afliepen, terwijl die in 2022 nog volledig operationeel waren. Uit de ontvangen middelen konden we onder meer het Every Life Matters-programma, het EmployAble-programma en oogzorgprogramma's in Ethiopië en Rwanda financieren. Voor de langere termijn willen we inzetten op verdere groei in dit segment. In 2023 maakten we met diverse fondsen langetermijnafspraken om ons werk te ondersteunen, wat ook zichtbaar is in begroting 2024.

Van de totale baten konden we 84% besteden aan onze doelstelling. Dat sluit aan bij het doel dat we hebben gesteld in onze strategie om in 2024 minimaal 85% van de beschikbare middelen te besteden aan onze doelstelling. Het driejaarsgemiddelde komt uit op 87%.

Meer gedetailleerde cijfermatige informatie over de baten is te vinden in de jaarrekening.

Lasten

De totale lasten van € 3.910.193 werden in 2023 voor 82,5% besteed aan de doelstelling van onze organisatie – tegenover een begroot percentage van 77,8%. 74,9% van onze uitgaven ging naar projectbestedingen voor onze projecten in Afrika en Azië voor inclusieve oogzorg, toegang tot zorg, onderwijs en werk, en gelijke rechten voor mensen met een beperking. En 7,7% besteedden we aan bewustwording en voorlichting over de noodzaak van inclusieve ontwikkeling in ontwikkelingssamenwerking.

Organisatiekosten

De organisatiekosten, zoals fondsenwerving en beheer en administratie, bleven onder de begroting. De indicatoren hiervoor scoren lager dan we in de begroting hadden voorzien en berekend. Zo kwamen de kosten voor fondsenwerving uit op 11,6% van de totale lasten en voor beheer en administratie op 5,8%. Deze cijfers zijn vergelijkbaar met 2022. We vinden het belangrijk dat deze kosten beperkt blijven.

Personeelskosten

De personeelskosten bleven licht onder de begroting. Dit was niet vanzelfsprekend, omdat we net als in 2022 te maken hadden met een hoog ziekteverzuim. Onder andere vanwege (long)-covid hadden we te maken met langdurige uitval van een aantal medewerkers, wat we met externe ondersteuning moesten oplossen. De kosten hiervoor konden gedeeltelijk worden gedekt door de uitkering van de verzuimverzekering. Een aantal vacatures kon niet worden ingevuld. Door tijdelijk zzp'ers in te huren kon de formatie op peil blijven, maar de kosten voor personeel niet in loondienst liepen daardoor op. De totale personeelskosten bleven wel binnen de begroting. En het aantal fte (in dienst) binnen onze organisatie nam af van gemiddeld 15,26 in 2022 naar 12,75 fte in 2023.

Afgelopen jaar zijn de loonkosten aanzienlijk gestegen. Dit kwam met name doordat de nieuwe cao Sociaal Werk per 1 juli 2023 een loonsverhoging van 7% doorvoerde. Tot en met 2023 volgden we deze cao voor de primaire arbeidsvoorwaarden. In 2024 zullen we in overleg met onze medewerkers bepalen hoe we de secundaire arbeidsvoorwaarden richting de toekomst gaan invullen.

Het team heeft hard gewerkt om onze doelstellingen waar te maken en de beoogde resultaten te halen.

Resultaatverdeling

We sloten 2023 af met een per saldo negatief resultaat van € 82.335. Hoewel dit vergelijkbaar is met 2022 (-/- € 86.016), laat de resultaatverdeling een ander beeld zien. Doordat de niet-bestemde middelen uit fondsenwerving aanzienlijk achterbleven, konden we niet alle kosten van de organisatie dekken. En ondanks het feit dat we daarop anticipeerde met het verlagen van kosten moesten we in 2023 een aanzienlijk hoger verlies incasseren dan begroot. Een samenloop van lagere opbrengsten dan begroot, hoog ziekteverzuim en hogere kosten, als ook een onvoorziene financiering van een project in de landen waar SeeYou actief is, hebben geleid tot een onttrekking aan de reserves van € 530.900. Een deel van deze kosten was voorzien en zijn ten laste gebracht van de Reserve missie 2021-2024 (€ 219.350, begroot was € 180.873). Een bedrag van € 311.550 moest ten laste van de Continuïteitsreserve worden geboekt.

Door de verhoudingsgewijs gestegen inkomsten met een projectbestemming en het legaat aan het einde van het jaar, konden we € 448.565 aan de Bestemmingsfondsen toevoegen. Deze middelen zullen op korte of middellange termijn in onze projecten worden besteed.

Reservebeleid

De reserves zijn gesegmenteerd naar hun bestemming die hieraan door het bestuur zijn toegekend. SeeYou houdt een (totale) reservepositie aan met een bandbreedte van 80% – 100% van de nettokosten van de organisatie. Onder de nettokosten van de organisatie vallen de totale kosten verminderd met de directe projectkosten en de kosten voor programma-management en overhead die direct toegerekend kunnen worden aan de projecten.

Brancheorganisatie *Goede Doelen Nederland* adviseert een reservemaximum van anderhalf keer de jaarkosten van de werkorganisatie. Als SeeYou blijven we ruim onder deze norm. Hiermee hebben we enerzijds voldoende capaciteit om tegenvallers op te vangen, afgestemd op de risicoanalyse. Tegelijk zorgt het hanteren van een maximumnorm ervoor dat we onze middelen zoveel mogelijk investeren in projecten voor (oog)zorg en inclusieve ontwikkeling in onze projectlanden.

Bestemmingsreserves

Naast de continuïteitsreserve heeft SeeYou de volgende bestemmingsreserves gevormd:

Bestemde reserves eind 2023:

- Reserve noodhulp: € 75.000
- Reserve realisatie missie 21-24: € 235.438

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is gevormd voor dekking van de kortetermijnrisico's en om zeker te stellen dat we ook in de toekomst aan alle verplichtingen kunnen voldaan. De continuïteitsreserve maakt deel uit van de totale reserve en daarop toegepaste normering. Als gevolg van de veranderende omstandigheden (dalende opbrengsten niet-bestemde fondsen) is het moeilijker geworden om een dekkende organisatie-exploitatie te realiseren. In 2023 moesten we daardoor € 311.550 aan de continuïteitsreserve onttrekken.

We hebben daarom diverse maatregelen getroffen om onze structurele kosten verder terug te dringen, in combinatie met nieuwe stappen waarmee we groei stimuleren. Zie hiervoor begroting 2024.

Reserve realisatie missie 21-24

Deze reserve is in 2019 gevormd uit een legaat en bestemd voor de vormgeving en uitrol van onze strategie in onze projectlanden in Afrika en Azië, en de ondersteuning die daarbij nodig is vanuit Nederland. In 2020 zijn hiervoor de inhoudelijke kaders vastgesteld.

Samengevat dient de reserve tussen 2021 en 2024 ingezet te worden om:

- Te investeren in de organisatie om de werving van middelen (eigen fondsenwerving) structureel te verhogen (met gemiddeld 5% per jaar) waardoor structureel hogere investering in onze projecten in Azië en Afrika mogelijk wordt.
- Het realiseren van een groter bereik van het aantal kinderen en volwassenen met een (visuele) beperking in onze projectlanden en daarmee het bereiken van meer impact in het leven van deze mensen.

De voortgang en resultaten worden gemonitord door de raad van toezicht aan de hand van concrete indicatoren. Jaarlijks wordt geëvalueerd of de investering vanuit de reserve het gewenste effect heeft, of bijsturing behoeft.

Voor 2023 was € 180.873 als onttrekking aan deze reserve opgenomen in de begroting. In 2023 was de besteding ten laste van deze reserve hoger dan voorgenomen als gevolg van extra kosten voor fondsenwerving en communicatie. Het streven achter de inzet van deze reserve is bouwen aan een evenwichtige exploitatie en groei van beschikbare middelen voor onze programma's en projecten. In 2023 werd € 219.350 ten laste van deze reserve gebracht. Het saldo van deze reserve blijft bestemd voor inzet in verbetering van de realisatie van onze missie. De beschikbare middelen zo effectief mogelijk inzetten is daarbij elke keer weer de belangrijkste afweging. In 2024 zal deze reserve volledig zijn besteed.

Bestemmingsfondsen

Er werd € 448.565 toegevoegd aan de Bestemmingsfondsen. Dit fonds laat zien welk deel van de giften met een specifieke projectbestemming nog niet zijn besteed. De opbrengsten zijn verspreid door het jaar heen ontvangen. Relatief grote bedragen die we aan het einde van het jaar ontvingen (onder meer een legaat van € 359.000), konden niet meer volledig worden besteed in het jaar van ontvangst. Anderzijds zijn er gedurende het jaar projectbestedingen gefinancierd met in eerdere jaren ontvangen middelen.

We werken er naartoe om voorfinanciering van projecten uit eigen middelen zoveel mogelijk te voorkomen. Daarom is ons beleid erop gericht om in het lopende jaar zoveel mogelijk projectfinancieringen voor het volgende jaar te werven. Deze beleidswijziging heeft tot gevolg dat het saldo Bestemmingsfondsen is toegenomen. Op termijn zal er een nieuw evenwicht ontstaan tussen toevoegingen en onttrekkingen aan het bestemmingsfonds waardoor de jaarlijkse mutatie naar verwachting weer zal dalen.

Normpercentages

We willen dat alle donaties die we ontvangen, bijdragen aan een inclusieve wereld en kwalitatief goede oogzorg. Om ons werk goed en professioneel te kunnen doen, is het nodig dat we investeren in fondsenwerving en kwaliteitsversterking. We hechten eraan om de kostenpercentages onder de benchmark van *Goede Doelen Nederland* te houden. In tabel 2 staan de gerealiseerde percentages in vergelijking met de benchmark voor kleine fondsenwervende instellingen (< €5 miljoen). Ons doel is om gemiddeld 85% van de beschikbare middelen (baten) te besteden aan onze doelstelling. Het driejaargemiddelde over de jaren 2021-2023 komt uit op 87%.

De benchmarkpercentages zoals vermeld in onderstaande tabel betreffen doelpercentages ten opzichte van de totale bestedingen – en dus niet ten opzichte van baten. De benchmark 2021 voor doelbesteding komt uit op 78%. Als SeeYou besteedden we in 2023 82,5% aan de doelstelling. Ons kostenpercentage voor werving bleef stabiel ten opzichte van 2022 en lager dan de benchmark. Ons kostenpercentage voor beheer en administratie ligt gemiddeld lager dan de benchmark.

Tabel 2. Benchmark 2021 in vergelijking met cijfers SeeYou.

	3-jaars gemiddelde	Totaal 2023	Totaal 2022	Totaal 2021	Benchmark 2021 Cijfers Goede Doelen Nederland, categorie kleine organisatie (<€5 miljoen) ¹
Doelbestedingspercentage					
Bestedingen aan doelstellingen/totale baten	87,0%	84,0%	86,9%	90,2%	
Doelbestedingspercentage van de lasten					
Bestedingen aan doelstellingen/totale baten	82,7%	82,5%	84,4%	81,2%	78,0%
Wervingspercentage baten					
Wervingskosten/ som van de geworven baten	13,2%	11,8%	11,8%	16,1%	
Wervingspercentage lasten					
Wervingskosten/ totale lasten	11,5%	11,6%	11,4%	11,4%	15%
Kosten beheer en administratie					
Kosten beheer en administratie/totale lasten	4,8%	5,8%	4,2%	4,3%	7,0%

¹ Benchmark Feiten & Cijfers Goede Doelen 2021, Goede Doelen Nederland, categorie kleine organisatie (<€5 miljoen)

Begroting 2024

Naar aanleiding van het tekort in 2023 hebben we een aantal maatregelen getroffen. Zo bleek uit deze analyse onder andere dat fondsenwerving voor de particuliere markt, naast veel financiële middelen ook veel tijd en energie van ons team vraagt. Terwijl het per saldo nauwelijks extra middelen oplevert om onze projecten voor oogzorg en inclusie te realiseren. En hoewel de omvang van onze formatie en de organisatiekosten goed beheerst zijn en aansluiten bij wat in de sector gebruikelijk is (zie benchmark), zullen we onze kosten toch verder moeten verlagen.

Dit heeft geleid tot de volgende maatregelen.

- We gaan bescheidener investeren in brede particuliere (niet-geoormerkte) werving.
- We gaan steviger investeren in 'geoormerkte' werving, met name richting bedrijven, vermogensfondsen en stichtingen, en institutionele fondsen.
- We zetten in op kostenreductie, door het snijden in organisatiekosten, in combinatie met het efficiënter en effectiever organiseren van ons projectenportfolio. Dit laatste stelt ons in staat om met een kleinere formatie ons werk uit te voeren, met behoud van kwaliteit en omvang van projectenportfolio.

Deze maatregelen, organisatieveranderingen en ingezette kostenreductie – zoals een kleinere formatie – leiden tot lagere kosten, waarvan het volledige effect pas zichtbaar is in 2025. We verwachten in 2025 – en daarna – een positief of minimaal een break-even resultaat te behalen. Dat leidt ertoe dat we nog wel een verlies zullen moeten accepteren in 2024, maar daarvoor is ook nog ruimte in het saldo van de Reserve Missie 2021-2024.

We beschouwen dit als een realistisch scenario, maar mochten de resultaten tegenvallen, dan zullen er eind 2024 verdere maatregelen getroffen worden. Echter de eerste resultaten van de geschetste contouren laten een positief beeld zien. Daarmee is de continuïteit gewaarborgd en zijn de mogelijkheden voor groei van programma's en projecten realistisch.

De begroting voor 2024 gaat uit van verwachte inkomsten van ruim 3,6 miljoen. De bestedingen zullen hoger zijn, met name door financiering van programma's uit de Bestemmingsfondsen van 2023. De organisatie komt in 2024 in vergelijking met de driejaargemiddelden tot en met 2023 tot acceptabele en min of meer vergelijkbare indicatoren.

De intensivering van inzet op bestemde fondsenwerving past bij de gewijzigde opzet van de organisatie en is voorwaardelijk voor verdere groei van onze projecten. Ten tweede willen we, mede door de toenemende aandacht voor kwaliteit en verantwoording, onze verantwoordelijkheid naar donoren, achterban en implementerende partners nog beter vormgeven. Daarom is het begrote bedrag voor beheer en administratie verhoogd.

Dankzij de bijdragen van particuliere giften, fondsen en stichtingen en institutionele fondsen kunnen we ons projectportfolio in belangrijke mate continueren. In zeven landen zetten we ons samen met onze partners in voor (oog)zorg, inclusie en rechten voor mensen met een beperking. Verder sturen we nadrukkelijk op kostenbeheersing en werken we aan behoud van, en zo mogelijk groei in, fondsenwerving.

De begroting voor 2024 is als bijlage opgenomen in de jaarrekening 2023.

Tabel 3. Benchmark 2021 in vergelijking met begroting SeeYou.

	3-jaars gemiddelde	Benchmark 2021 Doelen 2021, Goede Doelen Nederland, categorie kleine organisatie (<€5 miljoen) ¹	Begroting 2024
Doelbestedingspercentage			
Bestedingen aan doelstellingen/totale baten	87,0%		90,5%
Doelbestedingspercentage van de lasten			
Bestedingen aan doelstellingen/totale baten	82,7%	78,0%	82,9%
Wervingspercentage baten			
Wervingskosten/ som van de geworven baten	13,2%		10,7%
Wervingspercentage lasten			
Wervingskosten/ totale lasten	11,5%	15,0%	9,8%
Kosten beheer en administratie			
Kosten beheer en administratie/totale lasten	4,8%	7,0%	7,3%

¹ Benchmark Feiten & Cijfers Goede Doelen
2021, Goede Doelen Nederland, categorie
kleine organisatie (<€5 miljoen)

Doordat een deel van de projecten wordt gefinancierd uit de Bestemmingsfondsen is het totale resultaat van de exploitatie in 2024 -/- € 329.471. De resultaatverdeling is (begroot) als volgt:

Resultaatbestemming reserves

	Begroting 2024	Realisatie 2023	Begroting 2023
Resultaatbestemming reserves	€	€	€
Continuïteitsreserve	130.467	-311.550	-
Reserve noodhulp	-	-	-
Reserve realisatie missie 2021-2024	-235.438	-219.350	-180.873
	-104.971	-530.900	-180.873
Resultatenbestemming fondsen			
Bestemmingsfondsen	-224.500	448.565	
Totaal	-329.471	-82.335	-180.873

Er wordt € 224.500 uit de Bestemmingsfondsen onttrokken voor financiering van projecten. Deze middelen zijn in 2023 ontvangen. Het exploitatieverlies van de organisatie bedraagt € 104.971. Dit verlies wordt gedekt door de Reserve Missie 2021-2024 die daarna wordt opgeheven. Het saldo wordt toegevoegd aan de Continuïteitsreserve welke daarmee op voldoende niveau blijkt en waarmee we voldoen aan de (eigen) normering voor reserves.

Meerjarenbegroting

In 2024 zetten we de eerste stappen om de meerjarenbegroting en -strategie van SeeYou te evalueren. Er zal een nieuwe meerjarenbegroting worden ontwikkeld langs de lijnen van de te ontwikkelen nieuw strategie voor na 2025. De contouren daarvoor zijn echter niet nieuw en hierboven al beknopt aangegeven. Na de reorganisatie in 2020 en groeistrategie op (niet-geoormerkte) fondsenwerving, zien we dat we onze doelstellingen in de veranderende wereld van de afgelopen jaren met toenemende onzekerheid (met de coronapandemie, oorlog in Oekraïne, energiecrisis en hoge inflatie) moeten worden bijgesteld. We hebben de afgelopen jaren onze structurele kosten al verlaagd, en gaan daarmee door voor zover dat mogelijk is. In combinatie met een groeistrategie gericht op de verruiming van middelen voor onze projecten – en daarmee ook meer mogelijkheden om directe kosten aan projecten toe te rekenen – willen we de exploitatietekorten oplossen en een duurzame en gezonde exploitatie bereiken.

13. Jaarrekening

1. Balans per 31 december (na resultaatbestemming)

Activa		12/31/2023	12/31/2022
		€	€
Vaste activa			
Materiële vaste activa			
	7.1		
Gebouwen		43.616	49.244
Inventaris en automatisering		28.294	47.947
Vervoermiddel		-	-
		<u>71.910</u>	<u>97.191</u>
Vlottende activa			
Vorderingen			
	7.2		
Te ontvangen projectbijdragen		136.836	144.464
Vooruit betaalde projectbijdragen		155.150	181.163
Te vorderen uit nalatenschappen		482.132	170.160
Overige vorderingen en activa		9.602	25.144
		<u>783.720</u>	<u>520.931</u>
Liquide middelen	7.3	2.505.407	2.401.594
Totaal activa		3.361.037	3.019.716

Passiva		12/31/2023	12/31/2022
		€	€
Reserves en fondsen			
	7.4		
Reserves			
Continuïteitsreserve		960.137	1.271.687
Reserve Noodhulp		75.000	75.000
Reserve realisatie missie 2021-2024		235.438	454.788
		<u>1.270.575</u>	<u>1.801.475</u>
Fondsen			
Bestemmingsfondsen		606.163	157.598
Voorzieningen			
	7.5		
Uitkeringsverplichting		275.788	280.419
		<u>275.788</u>	<u>280.419</u>
Kortlopende schulden			
	7.6		
Schulden met betrekking tot projecten		929.430	541.197
Belastingen en sociale lasten		93.984	84.334
Overige kortlopende schulden personeel		98.532	108.416
Vooruit ontvangen bedragen			
Overige kortlopende schulden		86.565	46.277
		<u>1.208.511</u>	<u>780.224</u>
Totaal passiva		3.361.037	3.019.716

2. Staat van Baten en Lasten

Baten		Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
		€	€	€
Baten van particulieren	8.1	1.169.003	855.000	903.485
Baten van bedrijven	8.2	87.565	70.250	81.054
Subsidies van overheden	8.3	1.105.184	1.198.985	1.115.830
Baten van andere organisaties zonder winststreven	8.4	1.477.272	1.532.462	1.775.389
Som van de geworven baten		3.839.024	3.656.697	3.875.758
Overige baten	8.5	1.124	500	98
Totaal baten		3.840.148	3.657.197	3.875.856
Lasten				
		€	€	€
Besteed aan doelstellingen				
(Oog)zorg en inclusie van mensen met een handicap in OS landen	5	2.927.740	2.539.276	3.162.097
Voorlichting	5	299.519	437.226	206.899
		3.227.259	2.976.502	3.368.996
Werving				
Wervingskosten	5	454.619	572.097	456.716
Beheer en administratie				
Kosten van beheer en administratie	5	228.315	277.971	166.298
Som van de lasten		3.910.193	3.826.570	3.992.010
Saldo voor financiële baten en lasten		-70.045	-169.373	-116.154
Saldo financiële baten en lasten	9.8	-12.290	-11.500	30.138
Saldo van baten en lasten		-82.335	-180.873	-86.016

3. Resultaatbestemming

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
Resultaatbestemming reserves			
Continuïteitsreserve	-311.550	-	-
Reserve noodhulp	-	-	-25.000
Reserve dekking exploitatie 2020	-	-	-
Reserve realisatie missie 2021-2024	-219.350	-180.873	-10.606
	-530.900	-180.873	-35.606
Resultatenbestemming fondsen			
Bestemmingsfondsen	448.565	-	-50.410
Totaal	-82.335	-180.873	-86.016

4. Kasstroomoverzicht

	2023	2022
Kasstroom uit operationele activiteiten	€	€
Totaal baten	3.840.148	3.875.856
Totaal lasten	3.910.193	3.992.010
Bedrijfsresultaat	-70.045	-116.154
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Afschrijvingen en waardeverminderingen	25.281	39.703
Mutaties voorzieningen	-4.630	-56.444
	20.651	-16.741
<i>Veranderingen in werkkapitaal</i>		
Vorderingen	-262.790	-34.232
Kortlopende schulden	428.287	-42.306
	165.497	-76.538
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	116.103	-209.433
Ontvangen interest	-	-
Betaalde interest	-	-
Financiële baten en lasten	-12.290	30.138
	-12.290	30.138
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	103.813	-179.295
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringsactiviteiten		
overige financiële activa		
Investerings in materiele en financiële vaste activa	-	-23.084
Desinvesteringen in materiele en financiële vaste activa	-	-
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-	-23.084
Mutatie geldmiddelen	103.813	-202.379
Stand liquide middelen per 31-12	2.505.407	2.401.594
Stand liquide middelen per 1-1	2.401.594	2.603.973
Mutatie geldmiddelen	103.813	-202.379

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

5. Overzicht lastenverdeling

Bestemming		Doelstellingen		Werving baten, beheer en administratie		Totaal 2023	Begroting 2023	Totaal 2022
		(Oog)zorg en inclusie van mensen met een handicap in project-landen landen	Voorlichting	Werving baten	Beheer en administratie			
Lasten		€	€	€	€	€	€	€
Subsidies en bijdragen	9,1	2.105.805	-	-	-	2.105.805	1.857.947	2.330.597
Publiciteit en communicatie	9,2	-	147.309	-	-	147.309	215.000	137.608
Directe kosten fondsenwerving	9,3	-	-	134.978	-	134.978	174.700	137.975
Personeelskosten	9,4	725.297	134.314	282.060	201.471	1.343.142	1.368.835	1.199.997
Huisvestingskosten	9,5	13.460	2.493	5.234	3.739	24.926	43.350	29.088
Kantoor- en algemene kosten	9,6	69.526	12.875	27.038	19.313	128.752	115.108	117.043
Afschrijvingen	9,7	13.652	2.528	5.309	3.792	25.281	51.630	39.703
Totaal lasten 2023		2.927.740	299.519	454.619	228.315	3.910.193	3.826.570	3.992.010
Begroting 2023		2.539.276	437.226	572.097	277.971		3.826.570	
Totaal 2022		3.162.097	206.899	456.716	166.298			3.992.010

	Totaal 2023	Begroting 2023	Totaal 2022
Doelbestedingspercentage Bestedingen aan doelstellingen/totale baten	84,0%	81,4%	86,9%
Doelbestedingspercentage van de lasten Bestedingen aan doelstellingen/totale baten	82,5%	77,8%	84,4%
Wervingspercentage baten Wervingskosten/ som van de geworven baten	11,8%	15,6%	11,8%
Wervingspercentage lasten Wervingskosten/ totale lasten	11,6%	15,0%	11,4%
Kosten beheer en administratie Kosten beheer en administratie/totale lasten	5,8%	7,3%	4,2%

6. Grondslagen van waardering en van bepaling van het resultaat

Algemene grondslagen

Deze jaarrekening is opgesteld conform Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties zoals opgenomen in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Doel van deze Richtlijn is inzicht te geven in de kosten van de organisatie en besteding van de gelden in relatie tot het doel waarvoor die fondsen bijeengebracht zijn. De jaarrekening is opgesteld in Euro's.

De stichting SeeYou is vanaf december 2023 omgevormd van een Directie-Bestuur model naar een Bestuur – Raad van Toezicht model. Er is sprake van een eenhoofdig bestuur (directeur-bestuurder).

Vergelijkende cijfers

De vergelijkende cijfers over 2022 zijn waar relevant aangepast om vergelijkbaarheid met het verslagjaar mogelijk te maken.

Consolidatie

Het bestuur van Stichting SeeYou is eveneens het bestuur van Stichting Open Oog. In de jaarrekening van Stichting SeeYou zijn geen geconsolideerde cijfers opgenomen waarin het resultaat en het vermogen van Stichting Open Oog zijn betrokken omdat de betekenis van deze stichting op het geheel te verwaarlozen is.

Grondslagen van waardering

Algemene grondslagen van waardering

Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen de geamortiseerde kostprijs.

Valutaomrekening

Een transactie in vreemde valuta wordt bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de functionele valutakoers op transactiedatum. Monetaire balansposten in vreemde valuta worden omgerekend tegen de functionele valutakoers op balansdatum.

Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling dan wel de omrekening van monetaire posten in vreemde valuta worden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa benodigd voor de doelstelling en voor de bedrijfsvoering worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de op basis van de geschatte gebruiksduur bepaalde afschrijvingen, met inachtneming van een eventuele restwaarde. De afschrijvingen bedragen een percentage van deze verkrijgingsprijs.

Vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva

De vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva zijn opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs; waardering geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op een individuele beoordeling van de vorderingen.

Projectverplichtingen zijn opgenomen op basis van een besluit ter zake, welke schriftelijk is kenbaar gemaakt aan de ontvanger van de subsidie en worden ten laste gebracht van het boekjaar waarin de projectactiviteiten dienen te worden uitgevoerd door de uitvoerende projectpartner.

Reserves en fondsen

Reserves betreffen gelden ter vrije besteding van de Stichting. Door het bestuur kunnen doelreserves worden aangehouden voor aanwending aan een specifiek doel.

Fondsen betreffen gelden die besteed moeten worden in het kader voor de doelstelling waarvoor deze ter beschikking zijn gesteld. Dit betreft het niet bestede deel van in de baten opgenomen geormerkte donaties en andere fondsen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden opgenomen als waarschijnlijk of vaststaand is dat een verplichting zich gaat voordoen maar waarvan de omvang of het tijdstip van uitstroom van middelen niet bekend is.

Grondslagen van resultaatbepaling

Algemene grondslagen van resultaatbepaling

Het resultaat is bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden kosten en andere aan het verslagjaar toe te rekenen lasten, met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten

De baten zijn gevormd door alle aan het verslagjaar toe te rekenen opbrengsten.

Nalatenschappen worden opgenomen in het verslagjaar waarin de omvang van de nalatenschap betrouwbaar kan worden vastgesteld, derhalve indien de betaling is aangekondigd. Voorschotten worden verantwoord in het boekjaar waarin zij worden ontvangen. Giften in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

Lasten

Financiële baten en lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en –lasten.

Personeelsbeloning

Salarissen en sociale lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarin deze verschuldigd zijn, in overeenstemming met de arbeidsovereenkomsten.

De Stichting heeft aan haar personeel een pensioen toegezegd op basis van middelloon. De pensioenregeling is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Pensioenfonds Zorg en Welzijn.

De over het boekjaar verschuldigde premies worden als kosten verantwoord.

Voor per balansdatum nog niet betaalde premies wordt een schuld opgenomen. De risico's voor

prijsindexatie en beleggingsrendement kunnen mogelijk leiden tot aanpassing van de toekomstige

bijdragen aan het Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. In geval van een tekort bij het Pensioenfonds Zorg en Welzijn heeft de stichting geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen anders dan toekomstig hogere premies.

Momenteel is sprake van een tekort in het Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Het fonds meldt het volgende:

De actuele dekkingsgraad van Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW) is in 2023 gedaald van 108,7% naar 106,3%. De beleidsdekkingsgraad is gestegen van 111,5% naar 112,0%. De daling van de actuele dekkingsgraad werd met name veroorzaakt door de daling van de rente en de verhoging van de pensioenen per 1 januari 2024. Met de beleggingen behaalde PFZW een jaarrendement van 8,2%. Het totaal belegd vermogen is daarmee in 2023 gestegen van € 216,5 miljard naar € 237,8 miljard. Bron: [Kwartaalberichten \(pfzw.nl\)](https://www.pfzw.nl)

Kostentoe rekening

De personeelskosten, huisvestingskosten, kantoor- en algemene kosten en afschrijvingen zijn verdeeld over de doelstelling, werving baten en beheer en administratie.

De mutaties in de materiële vaste activa zijn in het hierna volgende schema samengevat:

7.1 Toelichting op de balans – Vaste activa

7.1 Materiële vaste activa	Gebouwen	Inventaris & automatisering	Vervoermiddelen	Totaal
	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2023				
Aanschafwaarde	187.593	330.971	9.810	528.374
Cumulatieve afschrijvingen	-138.349	-283.024	-9.810	-431.183
	49.244	47.947	-	97.191
Mutaties boekjaar 2023				
Investerings	-	-	-	0
Afschrijvingen	-5.628	-19.653	-	-25.281
Desinvestering	-	-	-	-
Afschrijvingen Desinvestering	-	-	-	-
	-5.628	-19.653	-	-25.281
Stand per 31 december 2023				
Aanschafwaarde	187.593	330.971	9.810	528.374
Cumulatieve afschrijvingen	-143.977	-302.677	-9.810	-456.464
	43.616	28.294	-	71.910

De afschrijvingen zijn berekend op basis van de volgende jaarlijkse afschrijvingspercentages:

Gebouwen (exclusief grond)	3%
Inventaris en automatisering	10% - 25%
Vervoermiddelen	20%

7.2 Toelichting op de balans – Vlottende activa

7.2 Vorderingen	2023	2022
	€	€
Te ontvangen projectbijdragen	136.836	144.464
Vooruit betaalde projectbedragen	155.150	181.163
Nog te ontvangen legaten	482.132	170.160
Overige vorderingen		
Te ontvangen bijdragen	2.571	16.712
Nog te ontvangen rente	4.514	184
Vooruitbetaalde bedragen	2.517	8.248
Totaal overige vorderingen	9.602	25.144
Saldo per 31 december	783.720	520.931

Een voorziening voor oninbaarheid wordt niet noodzakelijk geacht.

7.3 Toelichting op de balans – Liquide middelen

7.3 Liquide middelen	2023	2022
	€	€
Kas	1.080	671
Bank Rekening - courant banken	1.311.226	869.664
Bank Rekening - US dollar	897	5.114
Bank Rekening - sparen	1.192.204	1.526.145
Saldo per 31 december	2.505.407	2.401.594

De liquide middelen zijn vrij opneembaar.

De Bank Rekening -US dollar is gewaardeerd tegen de koers op balansdatum.

7.4 Reserves en fondsen

7.4 Reserves en fondsen	12/31/2023	12/31/2022
Reserves	€	€
Continuïteitsreserve	960.137	1.271.687
Reserve noodhulp	75.000	75.000
Reserve realisatie missie 2021-2024	235.438	454.788
Totaal	1.270.575	1.801.475

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1/jan	Resultaat-bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31/dec
Continuïteitsreserve	1.271.687	-311.550	-	960.137
Reserve noodhulp	75.000	-	-	75.000
Reserve realisatie missie 2021-2024	454.788	-219.350	-	235.438
Totaal	1.801.475	-530.900	-	1.270.575

De reserves zijn gesegmenteerd naar hun bestemming die hieraan door het bestuur zijn toegekend. SeeYou houdt een (totale) reserve positie aan met een bandbreedte van 80% – 100% van de netto kosten van de organisatie. Onder de netto kosten van de organisatie wordt verstaan de totale kosten verminderd met de directe projectkosten en de aan de projecten direct toerekenbare kosten voor programma management en de aan het project toegerekende overhead. Brancheorganisatie Goede Doelen Nederland adviseert een reserve-maximum van anderhalf keer de jaarkosten van de werkorganisatie. SeeYou blijft ruim onder deze norm. Hiermee hebben we enerzijds voldoende capaciteit om forse tegenvallers op te vangen, afgestemd op de risicoanalyse. Tegelijk zorgt het hanteren van een maximum-norm ervoor dat we onze middelen zoveel mogelijk investeren in (oog)zorg en inclusieve ontwikkeling in de projectlanden.

7.4 Continuïteitsreserve

	2023	2022
Continuïteitsreserve	€	€
Saldo per 1 januari	1.271.687	1.271.687
Mutatie volgens resultaatbestemming	-311.550	-
Saldo per 31 december	960.137	1.271.687

De continuïteitsreserve is gevormd voor dekking van de kort termijn risico's en om zeker te stellen dat ook in de toekomst aan alle verplichtingen kan worden voldaan. De continuïteitsreserve maakt deel uit van de totale reserve en daarop toegepaste normering. Als gevolg van de veranderende omstandigheden (dalende opbrengsten niet bestemde fondsen) is het moeilijker geworden om een dekkende organisatie exploitatie te realiseren. SeeYou bezint zich op verdere maatregelen die aan deze ontwikkeling het hoofd kunnen bieden.

Bestemmingsreserves

Naast de continuïteitsreserve heeft Stichting SeeYou volgende bestemmingsreserves gevormd:

7.4 Reserve noodhulp

	2023	2022
Reserve noodhulp	€	€
Saldo per 1 januari	75.000	100.000
Mutatie volgens resultaatbestemming	-	-25.000
Saldo per 31 december	75.000	75.000

De landen waar we met strategische partners samenwerken, worden regelmatig getroffen door natuurrampen, conflicten of andere onverwachte noodsituaties zoals corona. In noodsituaties willen we noodhulp bieden, op voorwaarde dat onze lokale of internationale partners capaciteit hebben om deze hulp adequaat te bieden. Om snel te kunnen reageren in noodhulpsituaties, is een reserve ingesteld om eerste activiteiten direct op te kunnen starten en (voor) te financieren, ongeacht werving. De eventueel geworven middelen voor deze noodhulp vloeien vervolgens weer terug in de reserve, tot de voor-financieringspositie weer is aangevuld. Hierdoor kan bij een nieuwe noodhulpactie opnieuw snel geld worden vrijgemaakt en worden ingezet ten behoeve van slachtoffers van natuurrampen, conflicten of andere onverwachte noodsituaties. In 2023 is er geen beroep gedaan op deze noodhulp midden. De huidige positie blijft gereserveerd voor de doelstelling van deze reserve.

7.4 Reserve realisatie missie 2021-2024

	2023	2022
Reserve realisatie missie 2021-2024	€	€
Saldo per 1 januari	454.788	465.394
Mutatie volgens resultaatbestemming	-219.350	-10.606
Saldo per 31 december	235.438	454.788

De reserve missie 2021-2024 is in 2019 gevormd uit een legaat en is bestemd voor de vormgeving en uitrol van onze nieuwe strategie in de projectlanden in Afrika en Azië, en de ondersteuning die daarbij nodig is vanuit Nederlands. Het bestuur heeft in 2020 de inhoudelijke kaders hiervoor vastgesteld. Samengevat dient de reserve in de periode 2021-24 ingezet te worden om: Te investeren in de organisatie om de werving van middelen (eigen fondsenwerving) structureel te verhogen met gemiddeld 5% per jaar, waardoor structureel hogere investering in projecten in onze projecten in Azië en Afrika mogelijk wordt. Een groter bereik te realiseren van het aantal kinderen en volwassenen met een visuele of andere beperking in Azië en Afrika, en daarmee het bereiken van meer impact in het leven van mensen met een visuele of andere beperking. De voortgang en resultaten worden gemonitord door het bestuur aan de hand van concrete indicatoren. Jaarlijks wordt geëvalueerd of de investering vanuit de reserve het gewenste effect heeft, of bijsturing behoekt. Voor jaar 2023 was € 180.873 begroot. In de realisatie van 2023 zijn kosten op basis van genoemde kaders berekend. De benodigde dekking uit deze reserve is € 219.350. In de meerjarenbegroting is de besteding van deze reserve verder gepland. In 2024 zal naar verwachting deze reserve volledig zijn geïnvesteerd.

7.4 Bestemmingsfondsen

	2023	2022
Bestemmingsfondsen	€	€
Saldo per 1 januari	157.598	208.008
Mutatie volgens resultaatbestemming	448.565	-50.410
Saldo per 31 december	606.163	157.598

Opbrengsten worden gedurende het jaar ontvangen. Het is daardoor niet altijd mogelijk om de ontvangen middelen nog in hetzelfde boekjaar te besteden. Ook heeft de coronapandemie een vertragend effect gehad op de projectbestedingen. Nog te besteden bestemde middelen worden verantwoord in de bestemmingsfondsen. In 2023 steeg de jaarlijkse mutatie nog te besteden middelen aanzienlijk mede door het ontvangen legaat van € 359.000 dat in de komende jaren aan oogzorgprojecten in Ethiopië en Indonesië zal worden besteed.

7.5 Voorzieningen

	2023	2022
Uitkeringsverplichting	€	€
Saldo per 1 januari	280.419	336.863
Dotatie	22.109	-31.943
Uitkeringen	-26.740	-24.501
Saldo per 31 december	275.788	280.419

Deze voorziening is gevormd naar aanleiding van een ontvangen nalatenschap. Stichting SeeYou heeft de verplichting op zich genomen om geld uit te keren aan de erfgenamen van deze nalatenschap. De uitkering is afhankelijk van diverse voorwaarden, waaronder indexatie op basis van het Consumenten Prijsindexcijfer. De voorziening is gebaseerd op een actuariële berekening. De rekenrente in 2023 bedraagt 3,800% (2022: 3,955%) gebaseerd op sterftetabel (GBM/GBV 2014-2019) methode SRA.

7.6 Kortlopende schulden

	2023	2022
	€	€
Schulden met betrekking tot projecten		
Projectverplichtingen	-	-
Nog af te rekenen met implementing partners	235.129	123.734
Vooruit ontvangen van donoren voor lopende projecten	656.801	368.444
Vooruit ontvangen bedragen projecten nog te starten	37.500	49.019
	929.430	541.197
Belastingen en sociale lasten		
Af te dragen loonheffing en sociale lasten	54.337	64.167
Te betalen pensioenpremie	39.647	20.167
Saldo per 31 december	93.984	84.334
Overige kortlopende schulden personeel		
Reservering vakantiegeld inclusief sociale lasten	32.912	40.470
Reservering vakantiedagen	65.620	67.946
Overige schulden personeel	-	-
	98.532	108.416
Overige schulden		
Crediteuren	78.520	43.562
Overige kostlopende schulden	8.045	2.715
	86.565	46.277
Saldo per 31 december	1.208.511	780.224

7.7 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Voor de huur van het kantoor is een huurovereenkomst (per jaar) aangegaan. Het totaal van de huurtermijnen dat na balansdatum vervalt bedraagt ca. € 10.270.

Voorwaardelijke vorderingen

Indien partners toegekende projectgelden niet geheel besteden in de betreffende projectperiode is sprake van onderbesteding. Stichting SeeYou heeft dan het voorwaardelijke recht deze gelden terug te vorderen. Onderbestedingen worden, na vaststelling en nadat dit is kenbaar gemaakt aan de partner, in de regel verrekend met de volgende toegezegde projectperiode.

7.8 Gebeurtenissen na balansdatum

Militaire, economische en politieke conflicten, maar ook de ontwikkelingen als gevolg van klimaatveranderingen en het daarop toegepaste beleid, leiden tot een veranderde wereld. Deze verandering gaat ook effect hebben op hulverlening. We houden er rekening mee dat ook deze crises effect zullen hebben op opbrengsten of op kosten en projectkosten. De toegenomen inflatie leidt tot hogere operationele kosten en stijgende lonen. Maar ook gaan deze effecten niet aan onze achterban en donoren voorbij. Het betreedbaar budget voor giften is beperkt. Dat heeft merkbaar op onze fondsenwerving.

8. Toelichting op de baten

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
8.1 Baten van particulieren	€	€	€
Particulieren	438.310	580.000	474.640
Major donors	275.000	200.000	175.000
Legaten en nalatenschappen	455.693	75.000	253.845
	1.169.003	855.000	903.485
8.2 Baten van bedrijven	€	€	€
Bedrijven	83.323	65.000	74.204
Optiekzaken	4.242	5.250	6.850
	87.565	70.250	81.054
8.3 Subsidies van overheden	€	€	€
MinBuza Nederland: We Are Able!	1.103.282	1.198.985	1.115.830
Europese Unie: MUB	1.902	-	-
	1.105.184	1.198.985	1.115.830
8.4 Baten van andere organisaties zonder winststreven	€	€	€
Fondsen en stichtingen	1.054.180	1.173.556	1.076.495
Stichting de Lichtboei			87.975
Kerken	69.022	80.000	67.327
Scholen	630	10.000	2.709
Serviceclubs	3.000	-	6.500
EO Metterdaad	62.427	68.906	112.393
Overige donoren	288.013	200.000	421.990
	1.477.272	1.532.462	1.775.389
8.5 Overige baten	€	€	€
Diversen	1.124	500	98
	1.124	500	98

Baten kennen in belangrijke mate een incidenteel karakter. De baten van Particulieren zijn voor ongeveer 22 % structureel te noemen (toezeggingen voor >1 jaar of donateurs die een machtiging hebben afgegeven). De Baten van andere organisaties zonder winststreven betreffen vooral projectbijdragen op jaarbasis. Onder Subsidies van overheden is het programma We Are Able! gerubriceerd. Dit programma loopt van 2021 tot en met 2025.

9. Toelichting op de lasten

		Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Regio/land				
Afrika		2.146.322	2.166.781	2.572.504
	Afrika regio	-	-	362.966
	Ethiopië	681.188	608.460	813.135
	Oeganda	352.267	409.586	433.067
	Rwanda	484.557	474.921	398.328
	Soedan	345.881	403.673	374.207
	<i>Zuid-Soedan</i>	282.429	270.141	190.801
Azië		218.772	104.333	192.819
	Cambodja	112.607	53.333	126.634
	Indonesië	106.165	51.000	66.185
NLD		267.226	212.833	137.971
	Nederland	267.226	212.833	137.971
Totaal		2.632.320	2.483.947	2.903.294
Doorbelaste projectkosten				
	Loonkosten toegerekend aan projecten	-339.194	-341.000	-367.089
	Organisatiekosten toegerekend aan projecten	-187.321	-285.000	-205.608
		-526.515	-626.000	-572.697
Netto subsidies en bijdragen aan partners voor gerealiseerde projecten		2.105.805	1.857.947	2.330.597

De doorbelaste projectkosten betreffen directe projectkosten en de aan de projecten direct toerekenbare kosten voor programma management en de aan het project toegerekende overhead. De begroting is hoger dan de gerealiseerde bedragen omdat in de begroting een standaard "fee" is berekend op basis van ontvangen middelen voor projecten en in de realisatie de kosten zijn gebaseerd gerealiseerde projectkosten.

9.2 Publiciteit en communicatie

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
9.2 Publiciteit en communicatie			
Voorlichting	19.599	25.500	17.648
Publiciteit	86.944	131.000	114.668
Overig	40.766	58.500	5.292
Totaal Publiciteit en communicatie	147.309	215.000	137.608
9.3 Directe kosten fondsenwerving			
Mailingen en marketing	104.913	145.000	105.807
Overige fondsenwervingskosten	30.065	29.700	32.168
Totaal directe fondsenwervingskosten	134.978	174.700	137.975
9.4 Personeelskosten			
Salarissen	658.775	947.270	733.274
Sociale lasten	136.815	143.390	144.120
Pensioenlasten	81.495	109.173	96.670
Ziekteverzuimverzekering	25.786	35.000	28.091
Reiskosten	8.335	12.500	8.883
Reiskosten buitenland	9.985	2	10.197
Werving en selectie	5.526	10.000	5.630
Training en opleiding	5.229	30.000	10.638
Personeel niet in loondienst	386.918	54.000	119.902
Overige personeelskosten	24.278	27.500	42.592
Totaal personeelskosten	1.343.142	1.368.835	1.199.997

De kosten voor Publiciteit en communicatie als ook de Directe kosten fondsenwerving liggen in lijn met de besteding van 2022. In de begroting voor 2023 waren acties en plannen voorzien die door het ontbreken van capaciteit en het achterblijven van de opbrengsten (deels) niet zijn uitgevoerd. Het gemiddeld aantal medewerkers (in fte) gedurende het boekjaar 2023 bedroeg 12,75 (2022: 15,26). Door een hoog ziekteverzuim in 2023 (21,21 %) met grotendeels een langdurig karakter onder meer als gevolg van Long Covid, was het nodig om (externe) vervanging in te huren (Personeel niet in loondienst). De kosten hiervoor konden gedeeltelijk worden gedekt door de uitkering van de verzuimverzekering. Een aantal vacatures kon niet worden ingevuld. Door tijdelijk ZZP-ers in te huren kon de formatie op peil blijven. De kosten voor Personeel niet in loondienst stegen daardoor. De totale personeelskosten bleven wel binnen de begroting. Het aantal fte (in dienst) binnen onze organisatie nam af van gemiddeld 15,26 in 2022 naar 12,75 fte in 2023. De stijging ten opzichte van 2022 is mede het gevolg van loonkostenstijging in 2023. SeeYou volgde de loonontwikkeling van de CAO Welzijn. De CAO loonontwikkeling in 2023 bedroeg gemiddeld 5,5%. De kosten van de directeur-bestuurder zijn verantwoord onder 10, Bezoldiging.

9.5 Huisvestingskosten

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
9.5 Huisvestingskosten			
Huur pand Vendelier 15 Veenendaal	11.497	12.000	10.678
Kosten energie en water	3.206	14.000	4.568
Overige huisvestingskosten	10.223	17.350	13.842
Totaal huisvestingskosten	24.926	43.350	29.088
9.6 Kantoor- en algemene kosten			
Kosten IT	51.559	43.058	44.980
Bankkosten	7.227	10.000	11.002
Accountantskosten	28.492	22.000	18.118
Overig	41.474	40.050	42.943
	128.752	115.108	117.043
9.7 Afschrijvingskosten			
Gebouwen	5.628	11.630	5.628
Inventaris & automatisering	19.653	40.000	34.075
Vervoersmiddelen	-	-	-
Totaal afschrijvingskosten	25.281	51.630	39.703
9.8 Financiële baten en lasten			
	12.290	11.500	-30.138
Totaal financiële baten en lasten	12.290	11.500	-30.138

De huisvestingskosten zijn lager dan begroot. Als gevolg van de inflatie en sterke stijging van energieprijzen in 2022 is in de begroting voorzien in aanzienlijk hogere kosten. Uiteindelijk viel dat mee, mede door een strak kantoorbeleid met betrekking van kantoorruimte en bezetting (minder ruimtes verwarmen) met onder meer één dag sluiting van het kantoor. De kosten van IT zijn incidenteel hoger door implementatie van nieuwe software voor bellen. Tevens was er op de fee afrekeningen van Salesforce geen Btw betaald (leverancier gevestigd in Ierland). De kosten zijn met terugwerkende kracht verrekend met de belastingdienst.

10. Bezoldiging

		Realisatie 2023
10. Bezoldiging		
Mw. D.J. Nieuwenhuis		
Functie: directeur		
Dienstverband		
Aard (looptijd)		onbepaald
Uren per week		36
Parttime percentage		100
Periode	van	01-jan
	tot	31-dec
Jaarbezoldiging		€
Brutoloon/salaris	84.086	
Vakantiegeld	6.415	
Eindejaarsuitkering	7.527	
Jubileumuitkering/uitbetaling niet opgenomen vakantiedagen	-	
Jaarinkomen		98.028
Belaste vergoedingen/bijtellings		-
Pensioenlasten (wg deel)		10.767
Pensioencompensatie		-
Overige beloningen op termijn		-
Uitkeringen beëindiging dienstverband		-
Totaal bezoldiging 2023		108.795
<i>Totaal bezoldiging 2022</i>		103.582

Bezoldiging directie

Het jaarinkomen van de directeur (in loondienst) blijft binnen het maximum van € 120.741 (1 FTE-12 mnd), passend bij een BSD score van 380 punten volgens de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties. Ook de totale bezoldiging (het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellings, de pensioenlasten, de pensioencompensatie en de overige beloningen op termijn samen), blijven binnen het in de regeling opgenomen maximum. Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebezoldiging verwijzen we naar hoofdstuk 8 van het jaarverslag 2023. Volgens de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties omvat een normjaarinkomen:

* Brutoloon/salaris

* Vakantiegeld

* Vaste eindejaarsuitkering

Eventuele andere inkomensbestanddelen zoals jubileumuitkering of betaling van niet opgenomen vakantiedagen. N.B. In de berekening van het jaarinkomen worden dus de werkgeverslasten (bijvoorbeeld pensioenlasten) niet betrokken.

11. Verschillenanalyse begroting en realisatie

		Realisatie 2023	Begroting 2023	Verschil 2023	Realisatie 2022
Baten	ref.	€	€	€	€
Baten van particulieren	8.1	1.169.003	855.000	314.003	903.485
Baten van bedrijven	8.2	87.565	70.250	17.315	81.054
Subsidies van overheden	8.3	1.105.184	1.198.985	-93.801	1.115.830
Baten van andere organisaties zonder winststreven	8.4	1.477.272	1.532.462	-55.190	1.775.389
Overige baten	8.5	1.124	500	624	98
Som van de baten		3.840.148	3.657.197	182.951	3.875.856
Lasten					
Subsidies en bijdragen	9.1	2.105.805	1.857.947	247.858	2.330.597
Publiciteit en communicatie	9.2	147.309	215.000	-67.691	137.608
Directe kosten fondsenwerving	9.3	134.978	174.700	-39.722	137.975
Personeelskosten	9.4	1.343.142	1.368.835	-25.693	1.199.997
Huisvestingskosten	9.5	24.926	43.350	-18.424	29.088
Kantoor- en algemene kosten	9.6	128.752	115.108	13.644	117.043
Afschrijvingen	9.7	25.281	51.630	-26.349	39.703
Som van de lasten		3.910.193	3.826.570	83.623	3.992.011
Saldo financiële baten en lasten	9.8	12.290	11.500	790	-30.138
Saldo van baten en lasten		-82.335	-180.873	98.538	-86.016

Baten

De baten van SeeYou in 2022 bedroegen in totaal €3.840.148. Dit is 5 % hoger dan begroot. Het totaal van de baten particulieren laten een grote positieve afwijking zien ten opzichte van de begroting. Dit komt door een legaat van ruim € 359.000 dat einde 2023 werd ontvangen. De opbrengst is daarmee 37% hoger dan begroot. Zonder genoemde legaat is de opbrengst 5% onder de begroting. De opbrengsten van donateurs (zie segment “particulieren” onder 8.1) laat echter een aanzienlijk lager resultaat zien. Effecten van onder meer de afschaffing van de acceptgirokaart, beperkte capaciteit van het team fondsenwerving door lang openstaande vacatures vanwege de krappe arbeidsmarkt en niet in het minst de hoge inflatie hadden hun weerslag op de opbrengsten van particulieren. Hierdoor konden we de groei-ambitie niet waarmaken. Het resultaat daarvan is een bijna 25% lagere opbrengst dan begroot in 2023. Ten opzichte van 2022 daalde de opbrengst met bijna 8%. De opbrengsten van Bedrijven steeg ten opzichte van 2022 en was ook hoger dan begroot. De opbrengsten uit subsidies van overheden bleef iets achter op de begroting maar aanzienlijk hoger dan in 2022. Dit betreft vooral het project We Are Able! Dit vijfjarige project in Oeganda, Soedan en Zuid-Soedan startte in 2021, maar kwam langzamer dan gepland op gang. In 2023 konden we ons programma goed uitvoeren. Alleen in Soedan was en is het werken onder moeilijke oorlogsomstandigheden. De bestedingen blijven daardoor achter op de begroting. Voor 2024 en 2025 is een budget herziening toegepast omdat de verwachting is dat de mogelijkheden ook dan nog beperkt zullen zijn. De baten van andere organisaties zonder winststreven lagen 9.6% onder de begroting. Vooral de resultaten van het segment Fondsen en Stichtingen daalden en bleven onder het niveau van 2022 en kwamen 10% onder de begroting uit. We beschouwen dit als een tijdelijke teruggang; voor 2024 verwachten we te groeien in dit segment. Daarnaast is eind 2023 een nieuw programma gestart met financiering van de Europese Unie.

Lasten

De totale lasten van €3.910.193 werden in 2023 voor 82,5 % besteed aan de doelstelling van de organisatie: 74,9 % aan projecten voor inclusieve ontwikkeling, versterking van rechten van mensen met een handicap en oogzorg wereldwijd; 7,6 % aan activiteiten in het kader van bewustwording en voorlichting over de noodzaak van inclusieve ontwikkeling in ontwikkelingssamenwerking. De totale lasten vielen hoger uit omdat er meer dan begroot aan bestemde middelen beschikbaar waren. De projectbestedingen door onze partners waren 13% hoger dan begroot.

Tegelijk zagen we op een aantal posten – met name kosten fondsenwerving – een daling van kosten ten opzichte van de begroting. SeeYou heeft de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in de opbouw en groei van de fondsenwerving. Hierdoor bleven, ondanks een naamsverandering en economische tegenwind, lange tijd de opbrengsten op peil. Echter, de conclusie is ook dat de netto resultaten geen groei laten zien. SeeYou heeft er daarom voor gekozen om andere keuzes te maken met betrekking tot fondsenwerving. De kosten voor fondsenwerving en publiciteit en communicatie zijn daardoor lager dan begroot. Deze trend zetten we in 2024 door.

De personeelskosten bleven onder de begroting maar vallen hoger uit dan de kosten in 2022. We werden in 2023 net als in 2022 geconfronteerd met een hoog ziekteverzuim dat onder meer Long Covid gerelateerd was. Langdurige uitval in het team moest met externe vervanging worden opgelost. Hieraan zijn relatief hoge(re) kosten verbonden. SeeYou volgde tot en met 2023 de loonontwikkeling van de CAO Welzijn. De loonkosten zijn daardoor gemiddeld 5.5% (loonstijging 2% per 1 januari en 7% per 1 juli) gestegen, een stijging die ook in andere sectoren zichtbaar was in 2023. Dat is voor onze organisatie een aanzienlijke verhoging van kosten. SeeYou heeft dan ook in overleg met het personeel besloten om met ingang van 2024 deze koppeling aan de CAO los te laten en jaarlijks de afweging te maken tussen markt/loonontwikkeling en beschikbare middelen.

SeeYou kiest er strategisch voor om structureel meer middelen in onze projectlanden in Afrika en Azië te besteden. Kostenbeheersing in de organisatie is daarom een belangrijke doelstelling. In 2023 bleven de kosten van de organisatie (personeelskosten, huisvesting-, kantoor- en algemene kosten, afschrijvingen) 3,5% onder de begroting.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Toezicht van Stichting SeeYou

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting SeeYou te Veenendaal gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting SeeYou op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting SeeYou zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties' is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Stationspark 1260
3364 DA Sliedrecht
Maanlander 14 K
3824 MP Amersfoort

T 088 - 0184 500
E info@withaccountants.nl
I www.withaccountants.nl
W [@withaccountants](https://www.instagram.com/withaccountants)

IBAN NL 12 RABO 0364 6842 40
KvK 28112484

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amersfoort, 12 juni 2024

WITH Accountants B.V.

Digitaal ondertekend door:
Jans Vermeer
June 12 2024 4:58 PM +02:00

J.A. Vermeer AA

Bijlage: Begroting

	Begroting 2024	Realisatie 2023	Begroting 2023
	€	€	€
Baten			
Baten van particulieren	830.000	1.169.003	855.000
Baten van bedrijven	106.000	87.565	70.250
Subsidies van overheden	1.223.290	1.105.184	1.198.985
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	-	-	-
Baten van andere organisaties zonder winststreven	1.476.484	1.477.272	1.532.462
Som van geworven baten	3.635.774	3.839.024	3.656.697
Baten als tegenprestatie voor de levering van diensten	-	-	-
Overige baten	-	1.124	500
Totaal baten	3.635.774	3.840.148	3.657.197
Lasten			
Besteed aan doelstellingen			
Participatie van mensen met een handicap in ontwikkelingslanden	3.066.530	2.927.740	2.539.276
Voorlichting en bewustwording	223.349	299.519	437.226
	3.289.879	3.227.259	2.976.502
Werving			
Wervingskosten	388.875	454.619	572.097
Beheer en administratie			
Kosten van beheer en administratie	288.491	228.315	277.971
Som van de lasten	3.967.245	3.910.193	3.826.570
Saldo voor financiële baten en lasten	-331.471	-70.045	-169.373
Saldo financiële baten en lasten	2.000	-12.290	-11.500
Saldo van baten en lasten	-329.471	-82.335	-180.873
Doelbestedingspercentage			
Bestedingen aan doelstellingen/totale baten	90,5%	84,0%	81,4%
Doelbestedingspercentage van de lasten			
Bestedingen aan doelstellingen/totale lasten	82,9%	82,5%	77,8%
Wervingspercentage baten			
Wervingskosten/ som van de geworven baten	10,7%	11,8%	15,6%
Wervingspercentage lasten			
Wervingskosten/ totale lasten	9,8%	11,6%	15,0%
Kosten beheer en administratie			
Kosten beheer en administratie/totale lasten	7,3%	5,8%	7,3%

14. Leren en vooruitkijken

Wat we meenemen uit 2023

We hebben onze projecten EmployAble en Every Life Matters geëvalueerd en het We are Able!-programma heeft een tussentijdse evaluatie gehad. Uit deze evaluaties kwamen een aantal punten naar voren:

- We zien nu nog te vaak dat een lokale of internationale ontwikkelingsorganisatie het voortouw neemt in projecten. Terwijl wij juist willen dat belangenorganisaties, de vertegenwoordigers van mensen met een beperking zelf meer eigenaarschap hebben. Als we hun positie versterken kunnen belangenorganisaties een leiderschapsrol op zich nemen richting hun eigen overheid, het bedrijfsleven en andere maatschappelijke organisaties.
- We merken dat er tussen projecten verschillen zijn in hoeveel mensen met een beperking we bereiken met onze interventies en de kosten die daartegenover staan. Daarom gaan we de kosteneffectiviteit beter monitoren, onderzoeken waardoor deze verschillen veroorzaakt worden en focussen op oplossingen die meer mensen helpen.
- Onze monitoring en evaluatie is in ontwikkeling. We weten nu goed wie we bereiken, maar nog minder goed welke verandering deze mensen ervaren dankzij onze interventies. Daarom gaan we de impact van projecten en de kwaliteit van leven van mensen met een beperking in onze projecten meten met vragenlijsten over gezondheid, inkomen en participatie. Zo weten we of onze interventies daadwerkelijk het beoogde effect hebben.

Fondsenwerving vraagt een grote investering en we hebben gemerkt dat we daarin nog meer focus kunnen aanbrengen. Als we ons meer richten op de doelgroepen waarmee we al een connectie hebben, besteden we onze middelen efficiënter. Daarom gaan we in 2024 met een aantal activiteiten stoppen, zoals huis-aan-huis werving.

In samenwerking met donoren en strategische partners merkten we dat verwachtingsmanagement belangrijk is. Als verschillende organisaties is het goed om onze verschillende werkwijzen regelmatig open te bespreken en te evalueren. Aandacht voor onderlinge verwachtingen krijgt daarom komend jaar extra aandacht.

Vooruitblik

Vooruitkijkend naar 2024 blijven we ons dagelijks inzetten voor inclusieve (oog)zorg, inclusief onderwijs en werk, en blijven we opkomen voor gelijke rechten van mensen met een beperking in Afrika en Azië. In 2024 richten we ons daarbij op de volgende specifieke zaken:

Programma's

- Vanuit onze strategie willen we in onze projectlanden de verschillende thema's bij elkaar brengen. Komend jaar gaan we daarom meer samenhang aanbrengen tussen de projecten in Indonesië. Een land waarmee we als SeeYou al lang verbonden zijn. Samen met partners *PRY* en *CBM Global* zetten we huidige projecten voort en start er een nieuw oogzorgproject.
- We focussen op kwaliteitsverbetering van onze kernprogramma's in Ethiopië, Rwanda en Indonesië. Het programma voor inclusief werk voor meisjes en vrouwen in Rwanda willen we voorzetten en potentieel wordt het Every Life Matters-programma uitgebreid naar Indonesië.
- We investeren in een sterke rol van belangenvertegenwoordigers van mensen met een beperking binnen onze projecten, samen met het We are Able! consortium in Oeganda, Zuid-Soedan en Soedan. In de overige projectlanden verdiepen we de relatie met belangenvertegenwoordigers.

Samenwerken

- We ronden de pilot met het *Bartiméus Fonds* voor digitale toegankelijkheid op scholen in Ethiopië in 2024 af, met de ambitie om dit project op grotere schaal voort te zetten.
- We zoeken een samenwerkingspartner die onze programma's, fondsenwerving of bedrijfsvoering kan versterken, omdat we strategische samenwerking met organisaties die onze missie versterken essentieel vinden.
- We willen partners en programma's nog effectiever ondersteunen. Daarom gaan we per programma een team samenstellen met medewerkers vanuit programma's, fondsenwerving en communicatie, en bedrijfsvoering. Afgelopen jaar hebben we de eerste stappen gezet en in 2024 voeren we dit definitief door.

Intern

- We volgen tot en met 2023 de *Cao Sociaal Werk* voor onze primaire arbeidsvoorwaarden, maar de loonstijgingen die daarin zijn afgesproken passen niet bij de ontwikkelingen in onze organisatie. We zullen dit in 2024 evalueren en ons beleid daarop aanpassen.

- We richten ons qua fondsenwerving in 2024 meer op de kanalen waarmee we veel ervaring hebben en waar we goede resultaten behalen, zoals werving bij stichtingen, vermogensfondsen en bedrijven.
- We zetten stappen om onze organisatiekosten verder te verlagen, onder andere door onze managementstructuur lichter in te richten. Ons uitgangspunt hierbij is dat we in 2025 een positief begrotingsresultaat behalen.

Dank aan alle donateurs

“SeeYou heeft door de jaren heen veel voor Krousar Thmey betekend. Jullie hielpen ons jaren geleden bij de opbouw van speciaal onderwijs in Cambodja, en de ontwikkeling van het eerste Cambodjaanse braille-schrift en gebarentaal. Prachtig dat SeeYou nu 40 jaar bestaat. Ik wil de donateurs van SeeYou heel erg bedanken. Jullie steun is enorm belangrijk. Daardoor kunnen wij meer betekenen voor kinderen met een visuele beperking in Cambodja.”

Neang Phalla, onderwijspionier in Cambodja